

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Vinarska zadruga v Celju in „kmečka“ zveza.

Zadnje zimo se je ustanovila v Celju vinarska zadruga, ki naj spravi v denar spodnještajerska vina. Lanska nenavadno obilna vinska letina je povzročila tako nizke cene, ki niso krile niti pridelovalnih stroškov. Po posameznih krajih je prišlo celo tako daleč, da kmetje za vina sploh niso mogli dobiti kupcev, niti za najnižjo ceno ne. Bil je to za naše vinorejce sila usodepoln položaj. Torej obila letina je bila kriva. Tako so trdili posamezniki in tako si drznejo lagati duhovniki še danes. In sicer lažejo name noma, kajti ti čednikmečki prijatelji se prav dobro zavedajo svoje krivde, samo priznati je nočejo, ker vedo, da bi jim potem pač vsi kmetje obrnili hrbet.

Vkljub temu, da je bil naš lanski vinski pridelek nenavadno obilen, bi se vendar dalo prodati vsa naša vina, ako nam ne bi delala tako hude konkurence hrvaška in ogrska vina. Vsak otrok namreč ve, da skoraj vsi večji spodnještajerski vinotržci kupujejo taja, ogrska in hrvaška vina, ki so bolj slaba, kakor naša. Ta vina pa prodajajo potem pod imenom dobrih štajerskih vin krčmarjem po Savinski in Dravski dolini, po Koroškem, po Srednjem in in Zgornjem Štajerskem in po drugih krajih, kjer ljudstvo zahteva spodnještajerska vina. Vinski trgovci nam napravijo s tem dvojno škodo. Prvič se naša vina ne prodajo, drugič pridejo naša vina v slabo ime, ker prodajajo vinotržci po svetu slaba ogrska vina pod imenom naših dobrih vin. Ako bi bila meja proti Ogrski zaprta, bi na naše vinorejce nikdar ne bila prišla taka nesreča, kakor zadnje jesen. In da meja za uvoz ni zaprta, tega so

krivi duhovniški poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, Rožkar in Pišek, ki so bili v državnem zboru vsi za to, da naj še naprej prodajajo ogrski židje svoja slaba vina po naših krajih in če pri tem vsi naši vinorejci tudi gladu pomrjejo. Sploh vsi klerikalni poslanci so bili za to. Kaj so za to dobili od ogrskih židov, tega ne vemo. Pa da ti malharji zastoj ne storijo ničesar, to je gotovo. Torej, jasno je, da so poslanci takozvane „kmečke“, pravzaprav duhovniške zveze v veliki meri povzročili lansko nesrečo naših vinorejcev!

Razni ugledni vinorejci brežiškega okraja, kakor Malus, Pečnik, Janežič, Kunej i. dr. so spoznali, da se da pomagati našim kmetom le na ta način, ako si ustanovijo zadrugo za prodajo pristnega spodnještajerskega vina. Ustanovili so tako zadrugo s pomočjo „Zadružne Zveze“ v Celju. Zadruga si je najela kleti v Sokolskem domu v Gaberjih pri Celju, nabavila si je potrebno posodo in drugo kletarsko opravilo ter je nastavila izvežbanega kletarja, ki je bil v takih službah že 12 let. Nato je takoj začela kupovati vina in je kupila doslej 1200 hl vina od raznih spodnještajerskih vinorejcev. Pridobila si je tudi že lepo število odjemalcev v Celju, v bližini Celja, v Savinski dolini in na Koroškem. Zadruga je sedaj urejena in bo lahko z vsemi močmi delala na to, da si pridobi še prav mnogo trdnih odjemalcev. Stopila je tudi že v pogajanja z „Zvezo slovenskih zadrug“ v Ljubljani, da bode obe skupaj začeli spravljati štajerska in kranjska vina v razne bolj oddaljene dežele.

Zadruga vsega tega, kar je stalo ogromno dela, ki so ga opravljali ravno ti preklicani Celjani, ni trobila v svet, kakor delajo to klerikalci, temveč je tiho in vstrajno delala

naprej. Ko je torej že bila popolnoma urejena, je prosila za državno podporo. Država da podpore vsakemu najneznatnejšemu nemškemu in klerikalnemu podjetju, zato je bila vinarska zadruga v Celju popolnoma upravičena zahtevati tudi podporo, saj hoče pomagati spodnještajerskim vinorejcem iz najhujše nesreče, ki jih je zadnja leta mogla doleteti. Sestavila se je torej prošnja za podporo in brezobestno posojilo. Zadruga je naprosila poslanca Robleka in dr. Benkoviča, da naj to prošnjo v ministerstvu podpirata. Torej prosila je tudi dr. Benkoviča, ker stojimo Celjani na stališču, da moramo delati na gospodarskem polju vsi skupno, kajti vsled lanske nezgode trpita oba enako, napreden in klerikalni kmet. Posl. Roblek se je trudil, da bi kaj dosegel. Kako pa se je trudil dr. Benkovič, o tem bomo govorili v državnem zboru. Tisočkrat nam je žal, da se je naprosilo tega človeka, da naj podpira prošnjo vinarske zadruga. Kajti ako bi se zadruga ne bila obrnila na njega, bi danes že imela naprošeno podporo. Mesto podpore je prišel odgovor, v katerem se pove približno sledeče:

Pri prošnji manjkajo pravila zadruge, manjka seznam članov, manjka proračun i. dr., same zahteve, katerim se takoj lahko ugodi. Ko bodo naprednjaki enkrat tako izurjeni v pridobivanju državnih podpor kakor so klerikalci, bodo vse to zadeli. Ministerstvo se nadalje čudi, da je lastna glavica nizka. Tista mora baje 30% osnovnih stroškov znašati, ako se hoče podporo zahtevati. To je čisto navadna neumnost, kajti vinarska zadruga si ni postavila lastnih kleti, temveč je klet najela. Ministerstvo pravi tudi, da „je sumljiv namen, lastne kupčije delati, kar pomeni za zadrugo velik riziko“. Iz tega stavka se spozna, da se naj

da dotični uradnik v ministerstvu, ki je ta odlok po navodilih nekega klerikalnega slovenskega državnega poslanca zmazal, kar penzjonirati, ker ne razume o stvari popolnoma ničesar, sicer bi ne trdil takih kozlarij.

Predno je vinarska zadruga začela poslovati, so šli tri njeni zastopniki in sicer g. Benjamin Kunej, predsednik vinarske zadruga, g. Jošt, ravnatelj „Zadružne Zveze v Celju“ in g. Miloš Stibler zadružni pot. učitelj v Celju, v Gradec k Zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem. Ta zveza se peča že mnoga leta s prodajo vin. In gospodje v Gradcu, ki imajo v zadružni prodaji vin več izkušenj, kakor vsi „kmečki“ prijatelji krog „Slov. Gospodarja“ z značajni Pušenjakom, Benkovičem in Vrstovškom vred, so najbolj povdarjali to, da se naj vinarska zadruga nikar ne spusti v samo posredovanje, da bi torej samo poiskala kupce in tistim povedala, pri katerem vinorejcu se dobi vino. Tega naj zadruga ne stori, so svetovali gospodje v Gradcu, ker se to pri vinu še nikjer ni obneslo. V Gradcu so nekdo poskušali, pa tudi ni šlo. Zadruga naj vino kupi in sama zopet proda. Tako so poučili našo zadrugo v Gradcu. Predno je zadruga še imela kaj vina, so že prišla naročila iz Koroške. Zadruga je tista naročila poslala nekaterim vinorejcem, da jih naj izvršijo. Izvršili so jih, toda kako. Poslali so vina, ki so bila tako slaba, da jih naročniki niso hoteli in tudi niso mogli sprejeti! Tu imate sedaj, vi, ki ste pisali tisti neumen odlok, dokaz, kako modre so vaše besede. Iz tega sledi torej, da ima vinarska zadruga popolnoma prav, da hoče vse kar proda, prodati skoz lastno klet.

Ministerstvo daje nadalje še neke popolnoma neumestne nasvete. Sviri tudi pred lastno gostilno. Dr. Benkovič je pač najbrže mislil, da bo vinarska

LISTEK.

Šaljivec iz Podravja.

Zbirka pripovedek iz Podravja na Štajerskem, ki jih zapisuje Janko Osojnik.

Marberško žrebe.

„Fil fret, fil frajt“ so prepevali marberški poslanci vračajoči se s Koroškega. Pomirili so se že popolnoma, saj je pametneje, če človek nosi pokoncu glavo, naj je v srcu še tako pobit in žalosten. V Gortini, na Muti in v Vižingi niso smeli ljudje slutiti, da se je Marberžanom na Koroškem slabo godilo, drugače bi se jim menda posmehovali.

„Hvala Bogu, kmalu smo doma!“ se je veselil glasno policaj Šoršič, ki je že težko dvigal kolena. Pod Muto so legli možje na kratek počitek v travo nad Dravo ter se ozirali na marberško polje, ki je ležalo pred njimi na jutranji strani. —

„Glejte, glejte, kaj pa plava tukaj doli!“ je pretirgal Šterc njihova domoljubna premissljevanja ter pokazal na Dravo.

Plavala je neka čudna velika okrogla reč rumene barve, kakoršne še nobeden izmed njih ni videl.

„Kaj bo neki to?“ je radovedno govoril župan ter opazoval plavajočo oblo, ki so jo valovi polagoma sukali in obračali. Hipoma jih je minila trutenost, poskakali so na noge ter hiteli navzdol k vodi, da si natančneje ogledajo to neznano stvar. Ni bila daleč od brega, z dolgo vejo bi jo gotovo dosegli. Marberžani so bili spretni tudi ob vodi in kmalu so pritegnili in izvlekli oblo na kopno.

„Aj jaj! Čudna reč!“

Bila je lepa tikev ali buča, ki je priplavala od nekod s Koroškega.

Začetkoma so se Marberžani te stvari nekoliko bali, ker pa se dolgo ni ganila, so vedeli, da ni živa žival.

„Zdi se mi kakor veliko jajce,“ je menil Šterc. —

„Da, gotovo je jajce, katero je znesla taka žival, ki je mi ne poznamo,“ je pritrdjeval župan.

Marberžani so mnogo slišali o velblodih, medvedih, morskih velikanh in drugih groznih živalih, ki se še niso nikdar prikazale v Marbergu.

To je jajce ene take zveri. Iz jajca bi se dala po županovi misli izvaliti velika žival ali zver.

„Spravimo si to jajce v Marberg! Če se nam izleže kaka lepa žival, potem vsaj lahko rečemo, da nismo hodili zastoj na Koroško, kar nam bodo tako očitala naše žene.“

Po kratkem posvetovanju so vrgli „jajce“ zopet v vodo, ker niso hoteli, da bi videli njihovi sosede v Gornji Vižingi, kaj si lepega ne-sejo z daljne poti. Buča je urno plavala ob bregu, možje pa so hiteli pred njo, ob njej in za njo ter pazili, da je niso odnesli valovi predaleč od brega v strmén, v najhujši tok sredi reke. Pod Navršnikovo hišo so bili že na marberškem polju. Ajdi z jajcem iz vode in preko polja naravnost v Marberg z njim!

Veliko veselje je bilo po Marbergu, ko so se vrnili vsi poslanci zdravi v svojo domačijo. Kako se je čudila starina in mladina ogromnemu jajcu, ki so ga prinesli štirje možje na vejnatih nosilih! Iz samega začudenja so pozabili vprašati poslance, kako so opravili pri škofu na Koroškem, poslanci pa jim sami tudi niso utegnili razlagati o svojih lepih uspehih.

Kako pa zdaj z jajcem? Nobena gos in no-

zadruga delala tako, kakor klerikalne posojilnice, ki brez denarja kupujejo hotele, pri katerih imajo vsako leto ogromne izgube. In tako čenča odlok brezmiselno naprej. Seveda se bo o celi stvari govorilo tudi v državnem zboru. Ne smete misliti, gospodje duhovniki, da se bomo dali živi pojesti!

Najbolj zanimivo na celi stvari je to, da je „Slovenski Gospodar“ z velikanskim veseljem zgrabil neumni odlok poljedelskega ministerstva. In sedaj strašno razsaja nad narodno stranko. Poziva vse prijatelje kmečkih žepov, da naj hujskajo kmete proti vinarski zadrugi. Da naj vsi takoj odpovedo članstvo, sicer jih bo zadruga tri leta držala. — Gospodje duhovniki, zakaj tako grdo lažete? Prav dobro veste, da je v pravih določena le šestmesečna odpoved. Lažete, da „liberalna“ (††† bog nas varuj vseh križev in težav!) podjetja sploh propadajo in navajate vinarsko zadrugo v Brežicah. Lumpje, čemu tako lažete, ko dobro veste, da je vinarsko zadrugo v Brežicah ustanovila duhovniška Zadruga zveza v Ljubljani! Čemu valite svojo krivdo na nas? Mi vam povemo, da vsa naša podjetja krasno prosperirajo in da pri nas likvidacije niso vsakdanje, kakor v klerikalnih zadrugah. Povemo vam tudi, da bomo v kratkem objavili imenoma vse tiste klerikalne zadruge po Spodnjem Štajerskem, ki so godne za razpust (likvidacijo). Med približno 80 klerikalnimi zadrugami jih je najmanj 20, ki so le na papirju, ali ki stoje tako slabo, da bodo zadrugniki trpeli še velike izgube (n. pr. pri nekaterih katoliških hotelih!). Sicer pa je na katoliški podlagi menda bolj prijetno trpeti izgubo, kakor pa na liberalni!

Klerikalci torej z vso silo delajo na to, da uničijo vinarsko zadrugo. Čisto prijateljski jim pa povemo, da se jim to ne bo nikdar posrečilo in če se zvežejo tudi z vsemi peklenščeki. Bolj ko boste rivali proti nam, bolj vstrajno bomo delali. Torej prosimo, le pridno nas vzpodbujajte! Tako postanejo tudi klerikalne podlosti slovenskemu narodu kolikortoliko koristne! Sicer pa se zavedamo, da je stvar, ki smo jo pričeli z vinarsko zadrugo, dobra, ker bi nas vi, duhovniki, drugače ne napadali tako strastno. Torej tudi za to hvala lepa. Čisto posebno pa se zahvaljujemo dr. Benkoviču, da je težnje naših vinoorejcev zopet tako krasno zastopal. O pravem času mu vse poplačamo, temu značajnemu „narodnjaku“ in „kmečkemu“ poslancu!

Stali smo vedno na stališču, da v gospodarskih zadevah ne sme biti političnostrankarskih razlik. To mnenje

bomo zastopali vedno. Žalosti nas pa, ko vidimo, kako grdo teptajo to za Slovence edino pravo gospodarsko načelo naši duhovniki in z njimi vred cela duhovniška stranka. Duhovnik hoče imeti povsod prvo in izključno besedo. Ako se mu ista ne da, skuša razbiti tudi najboljše podjetje. Duhovniški malhi se mora ustreči! Celo vrsto lepih narodnih podjetij so duhovniki na ta način že napadli, pa seveda nikdar z uspehom. Naredili so pač nekoliko škode, da bi pa bili uničili kako dobro narodno gospodarsko podjetje, to se doslej še ni zgodilo in se tudi v bodoče ne bo nikdar zgodilo. Zavedajmo se vsi, ki se nočemo ukloniti duhovniški komandi: bolj ko duhovniki in klerikalci sploh psujejo in rujejo proti našim gospodarskim podjetjem, bolj trdno se združimo in z večjo vztrajnostjo, z večjo pridnostjo se lotimo dela. Ne obupajmo! Vedno pogled kvišku! Zavest! Potem pa naj duhovniki divjajo, kolikor jim drago, in bolj ko bodo divjali proti nam, bolj lahko delo bomo imeli!

Lepa hvala za vzpodbudo, pa tudi za reklamo in se častiti kmeta ljubeči duhovščini priporočamo še naprej!

Iz političnega sveta.

Državni zbor. 11. tm. je razpravljalo o nujnem predlogu maloruskega poslanca dr. Lewickega o krivicah, ki se gode Malorusom pri uradih v Galiciji. Nujnost predloga je bila odklonjena. — 12. tm. je bil na dnevnem redu nujni predlog posl. Breiterja, ki zahteva, naj ustavni odsek strogo preišče prelomitev ustave, ker je vlada prej dovolila izplačilo odškodnine Turčiji za Bosno in Hercegovino, predno je o tem sklepala poslanska zbornica. — Nato preide zbornica k prvemu čitanju vladnega finančnega načrta, s katerim hoče vlada sanirati deželne finance (glej zadnjo štev. „Nar. L.“ pod: „gospod. paberki.“) Češki agrarni poslanec Oklestek je ostro nastopil proti načrtu, po katerem se hoče vsa bremena zvaliti na srednje stanove. Razprava se je nadaljevala 14. tm. — Za tem pride na vrsto državni proračun.

Proračunski odsek je sprejel proračunski načrt in se prične o njem razprava v zbornici. V proračun je vlada vtihotapila tudi postavko za nemškega okr. šolskega nadzornika za nemške ljudske šole na Spod. Štajerskem. Slovenski poslanci niso mogli doseči, da bi se ta postavka črtala. — O stvari govorimo še na drugem mestu.

Kmetska banka za Bosno in Hercegovino. Kar smo slutili, se je zgodilo.

Vlada je spravila večino za sebe proti predlogu dr. Šušteršiča, o katerem smo govorili v zadnji številki. Ta večina je znašala 5 glasov. Klaverna večina in za vlado znamenje, da mora iti. Za dr. Šušteršičev predlog je glasovalo 237, proti njemu, torej za vlado pa 242 poslancev. Proti predlogu, torej proti bosanskim kmetov, so glasovali poljski plemenitaši, seveda tudi Nemci, Italjani in del Malorusov.

Poljaki se štejejo za Slované, v državnem zboru pa (izvzemši poljsko ljudsko stranko!) glasujejo vedno z Nemci proti Slovanom.

Češki minister-rojak dr. Žaček je tudi glasoval proti dr. Šušteršičevemu predlogu v prilog vladi. Češka javnost ga je zaraditega strogo obsodila. Žaček je cesarju javil, da odstopi. Cesar tega ni hotel vzeti na znanje.

Italjani dobijo, to je danes skoro gotova stvar, svoje vseučilišče v Trstu. In mi? Nas bodo še desetletja za nos vodili. Pa kaj slov. vseučilišče — da le dr. Šušteršič postane minister.

Ogrsko. Vladajoča Košutova stranka je sklenila, da se pusti sedajni položaj do jeseni nespremenjen, to je da se rešitev homatij na Ogrskem preloži na jesen.

Srbija. Princ Jurij je prosil kralja in ministerskega predsednika pismeno, naj se ga odpusti iz zbora srbskih častnikov.

Ruski car se sestane z nemškim cesarjem. Nekateri slovanski časopisi ostro nastopajo proti temu, ker se res ne more razumeti, kako more slovanski vladar po dogodkih pred par meseci se sestati z najhujšim sovražnikom Rusije in vsega slovanstva.

Kreta. Ker bi se rada Grška polastila Krete, se mladoturška vlada resno pripravlja na vojsko zoper Grško. Turki zahtevajo samostojnost Krete pod turško nadvlado s posebnim upraviteljem. Evropske velike sile so se baje že pridružile zahtevi Turčije. Kreta ostane sestaven del turške države, višjega komisarja imenuje sultan. Sicer bi pa baje Turčija bila pripravljena Kreto prodati in zahteva 35 milijonov. Grška je baje obljubila doslej še 15 milijonov.

v Nemška kulturnost najkrasnejše odseva iz tega le dejstva: V Bohosudovu na Češkem so hišni gospodarji vsem onim češkim rodbinam odpovedali stanovanje, katerih očetje so podpisali prošnjo za ustanovitev češke ljudske šole. Delodajniki so te češke delavce ob enem vrgli na cesto ter jim odpovedali delo. S tem so ti nemški olikanci hoteli doseči to, da bi bili delavci pri zaslišanju svoj podpis na prošnji preklicali. Manever je pa spodletel. Kljub tej nasilnosti je še toliko de-

lavcev vstrajalo na svoji zahtevi, da bode morala biti ustanovljena češka šola v Bohosudovem. To je požrtvovalnost, to je narodno neomajno rodoljubje, katero stavimo slovenskemu delavstvu in meščanstvu za vzgled.

Ministerske penzije. Zakon določa, da dobi vsak minister ko odstopi 8000 K pokojnine na leto. V zadnjem času pa je prišlo v navado, da vlada v pokojnim ministrom po navadi zviša to zakonito določeno pokojnino, ne da bi bila od drž. zbora k temu pooblaščen. O tej in proti tej zlorabi se je nedavno govorilo tudi v proračunskem odseku. O učinkih tega protizakonitega povišanja ministerskih pokojnin je dejal posl. Renner: „S tem, da je mogoče zakonito določene stalne plače potom milosti povišati, zgubi minister svojo neodvisnost kroni nasproti, ker ga mika, da bi spekuliral na nje milost. Ta potrata državnega denarja najbolj kvari meščanske stranke, ker vzgaja v njih pravi lov na ministerske sedeže. V gotovih strankah se prakticira pravo pravcato izsiljevanje ministerskih penzij po točno določenem načrtu.“ Kako se to izvršuje v praksi nam kažeta ta dva slučaja. Bivšemu ministru Prášku je bilo 8000 K penzije premalo, zato se mu je zvišala na 16.000 K, Gessmannu pa celo na 24.000 K na leto! Pa naj še kdo reče da se ne s plača biti par dni minister! —

b Madžarski kulturni švindl. Madžari vsa svoja sredstva vporabljajo v svrhu madžarizacije nemadžarskih narodnosti. V nemadžarskih krajih ustanavljajo vse polno državne, to je madžarskih ljudskih šol, a čisto madžarske kraje v tem oziru silno zane-marjajo. „Krepitev madžarske narodnosti“, „dviganje madžarske kulture“ — to vse skupaj je humbug. V dokaz dva slučaja: V nitranskem komitatu, kjer prebivajo izključno Slovaki, bodo v prihodnjih treh letih vsled prizadevanja naučnega ministra Apponyja ustanovili 104 nove državne (= madžarske) ljudske šole, kar pomeni odstranitev enakega števila slovaških šol, dasi so Slovaki pripravljeni in pri volji si šole sami vzdrževati. Nasprotno pa je v enem samem okraju biharskega komitata, Magyarcseke, 49 občin brez šol, ker se vsa šolska poslopja rušijo in niso za rabo, občine pa so prenužne, da bi si same šole vzdrževale. Polovica teh občin je čisto madžarskih. A tam ustanoviti državne šole, to ne pride vladi na um. Šolska politika madžarskih junckerjev dela po celi državi analfabete: v madžarskih krajih, ker jim ne da šol, v nemadžarskih pa, ker jim daje madžarske šole, v katerih se nemadžarski otroci

bena kokoš ni zadosti velika, da bi jo nasadili na jajce, ampak treba je večje živali. Nekateri Marberžani so bili prepričani, da bi se izvalila iz jajca le taka žival, kakoršna bi sedela na jajcu, gosi da valijo same žužike, race same račice, kokoši same piščance, vrane same vrančice itd. Če bi hotela sedeti na jajcu krava, bi se izvalilo gotovo lepo veliko tele, če bi pa nasadili kobilo, bogve če bi ne dobili krasnega žrebeta, kakoršnega niti cesar nima v svojih hlevih.

„To bi bilo lepo, če bi imeli v Marbergu najlepšega konja vsega cesarstva!“

Nič ni bilo več pepira v Marbergu, katero žival naj nasadijo na jajce, saj so bili sedaj že vsi prepričani, da je kobila edina žival, ki je zadosti velika za sedenje na tem jajcu in da bi bilo krasno žrebe občini v največjo čast.

Marberžani so vedeli dobro, da ne kaže imeti takih znamenitih tajnih reči doma v navadnem hlevu, kamor bi lahko prišel vsak dan kak tujec, živinski kupec. Pripravili so gnezdo za Marbergom, na hribu za Poharjevim hlevom, kamor tedne in tedne ne pride nobena tuja noga. Tam naj kobila mirno vači jajce, ker je ne bo nihče hodil motit.

Pritirali so na hrib staro kljuse, suho kobilo, kateri so naročili ta posel. Kobila pa ni hotela sedeti na buči, ampak je stala venomer nad gnezdom na vseh štirih. Hudobna kobila je kazala celo voljo, da bi pojedla jajce, ker je zasadila zobe v bučo. Marberžani so imeli hudo delo, predno so rešili dragoceno jajce izpod kobiljih čeljusti. Bilo je že ranjeno in načeto. Policaj se je postavil s palico h kobili, da bi jo pošteno naklestil po zobeh in gobcu, če bi se ji še cedile sline po jajcu.

Kobila še vedno ni hotela sesti. Može so se jeli srditi na kobiljo trdoglavost in Šterc je navetoval, naj ji odsekajo noge, da bo para potem že sedela.

Ta nasvet ni ugajal vsem. Dejali so, da bi mrha potem najbrž ne mogla več hoditi.

Kobili so zvezali noge in so jo siloma podrli na gnezdo. Mrha pa je vedno gomezila in se nemirno zvižala, hoteča se rešiti vrvi. Ko je zamahnil policaj, da bi jo naučil pokorščine, se je močno ganila ter zdrknila z gnezda. Gnezdo se je privzdignilo in jajce se je prevrnilo iz njega v travo ter se začelo kotati nizdol s hriba.

„Oha! Stoj, stoj!“ so kričali Marberžani in

tekli za jajcem, a buča je bila urnejša. Prikotala se je neznao hitro v dolino in skočila v gosti grm, kjer je izginila. V grmu pa je spal zajec, ki se je splašil, skočil iz grma ter jo pocedil po dolini tako naglo, da se je prekopicnil dvakrat zapored. Marberžani so ga zagledali in se v hipu pomislili, da beži mlado žrebe, ki se je zvalilo in skočilo iz jajca. Bežali so za njim, kar so jih nosile noge in klicali:

„Oha! Cuzek na! cuzek na!“

Nič ni pomagalo. Zajec je odbežal v grmovje in ni ga bilo nikjer, dasiravno so Marberžani preiskali ves kot.

Žalostni so se vračali v mraku Marberg, ker jim je ubežalo krasno žrebe, ki je znalo tako izvrstno teči že v prvem hipu, ko se je izvalilo. Staro kobilo so gnali pred seboj in policaj jo je pretepal, ker je bila tako nepokorna in neumna, da je prevrgla gnezdo z jajcem. Grizla in pekla jih je zavist, ker so slutili, da se zateče njihovo žrebe najbrž nekam na Remšnik, kjer bodo ga kmetje ulovili in se z njim bahali.

Ves Marberg je žaloval po žrebetu še tedne in mesece.

nič ne nauče. Pa gospodje že vedo, zakaj to delajo: najlažje si obdrže gospodarstvo ob nevednosti in nekulturnosti naroda.

o Turčija. Odpor proti mladoturški vladi čedalje bolj raste po vsej državi. Mladoturki so proglasili načelo, da bodo v bodoče tudi kristjani lahko služili v armadi in da se taksa, katero so dosedaj plačevali, odpravi. Sedaj pa Mladoturki nočejo nič o tem vedeti in še nadalje pobirajo vojaško takso od kristjanov, katerim branijo vstop v vojaško službo. Bolgari v Macedoniji in Armenci v Mali Aziji so vsled tega zelo razburjeni. Albanci se pa, kot verni pristaši stare vlade, puntajo proti mladoturški vladi in je prišlo že tupatam do bojov med vojaštvom in prebivalstvom.

Gospodarski paberki.

Nekatere sorte jabolk, ki so priporočljive za kraje, kjer je nevaren pozni spomladni mraz.

V krajih, kjer se ponavlja vsako leto pozni spomladni mraz, je saditev zgodaj cvetočih vrst jabolk nemogoča, dosežemo še prav ugodne uspehe z naslednjimi pozno cvetočimi in mrazu nepodvrženimi vrstami. To so: zlatorumena letna rajneta, bojkovalo jabolko, veliki renski bobovec, landsberška rajneta, prinčevo jabolko in zimska zlata parmena.

Zlatorumena letna rajneta je drevo, ki se zaradi svojega poznega cvetenja in trdnega cvetja priporoča saditi v legah, kjer se pozni mraz vsako leto ponavlja ter je vsled tega saditev drugih sort izključena; tudi gledé zemlje ni izbirčna. Je močno rastoče in zelo bogato rodeče drevo, tudi v slabi zemlji. Roditi začne v boljši zemlji zelo zgoraj in ohrani svojo rodovitost do pozne starosti. Jabolka so, bodisi kot namizno ali gospodarsko sadje, zelo cenjena. Drevesna zrelost sadja: začetkom septembra. Sadje se drži do decembra.

Bojkovalo jabolko je z ozirom na zemljo jako zadovoljna vrsta, uspeva in rodi tudi v manj rodovitni zemlji. Drevo ima močne korenine in je zelo rodovitno. Spomladni mraz škoduje malo cvetnemu razvoju, ker ne razcvete vse popje naenkrat. Drevo rabi navadno do tri tedne, prej ko popolnoma odcvete; vsled tega ostane tudi v slučaju, če nastopi med cvetom enkrat mraz, še dovolj cvetja zdravega. Sadje je kot namizno in gospodarsko zelo dragoceno in se obdrži do maja. Drevesna zrelost: v sredi oktobra.

Veliki renski bobovec je kakor nalašč za mrzle lege; njegove močne korenine, njegova rodovitnost, pozni, spomladnemu mrazu malo podvrženi cvet, omogočujeta sajenje te svote tudi v ostrih in vetrovnih legah; uspeva dobro tudi v slabši zemlji. Sad je kakor namizen in gospodarski izvrsten in se ohrani do drugega poletja. Drevesna zrelost: od sredine do konca oktobra.

Landsberška rajneta ne uspeva v jako slabi zemlji. Rašče je močne, rodovitostt neprimerno velika. Cvete pozno, cvetje je trdno proti mrazu, zato je priporočljiva tudi v sicer neugodnih legah. Drevesna zrelost: začetkom oktobra. Sadje se drži do marca.

Prinčevo jabolko je v vsakem pogledu izvrstno; uspeva tudi na slabih tleh, če je le količkaj globoka plast zemlje. Roditi začne ta sorta zelo zgodaj, vendar stopi drevo v polno rodovitost še le v poznejši starosti. Cvetje je proti mrazu precej trdno. Drevesna zrelost: v sredi oktobra, a sadje se drži samo do novega leta.

Zimsko zlata parmena je v njej ugodnih razmerah jako dobra sorta. V težki, mrzli, zvezni ilovnati zemlji uspeva jako dobro. Za popolni razvoj in zrelost svojega lepega sadja zahteva solnčno in nekoliko proti vetru zavarovano lego. Cvetje je trdno proti mrazu; roditi začne zelo zgodaj, vsled česar drevo v svojem razvitku dostikrat zaostane in ne doseže velike starosti. Drevesna zrelost: koncem oktobra. Sadje se drži do aprila. **L. S.**

u Koristi golobov za kmetijstvo. Golobi, ki hodijo po poljih, požrejo velike množine raznih škodljivih semen, ker se v glavnem hranijo od semenja plevela, kakor se lahko prepriča o tem vsakdo, če pogleda želodec mrtega goloba. A tudi živalske hrane se ne branijo, in tu jim posebno služijo poljski polži, žuželke, črvi, gosenice, hrošči, ogrci, ličinke itd. Škoda torej, ki jo morebiti napravijo golobi ob času setve, ko poberejo nekaj zru, na ta način kmetovalcu stoterno povrnejo, posebno še, ker golobi navadno ne brskajo, ampak pobirajo le zgoraj ležeča semena, ki bi se itak posušila.

u Koprive. Že od nekdanj velja kopriva kot zdravilna rastlina. Listje se suši in kuha za čaj proti zaslizenju prsi in pljuč in za slab želodec. Kot špinača kuhano listje (posebno od mladih kopriv) kopriv je jako okusno in vpliva kri čistilno. Korenine se da v špirit in se rabi ta voda proti izpadanju las. Koprivno listje in vijolično listje skupaj da dober čaj zoper dušljivi kašelj (breho).

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Beleške.

u „Nič novega!“ Pod tem duhovitim naslovom je napisal bivši anarhist Linhart v ptujskem, od Südmarke in nemškega folksrata vzdržanem „Štajercu“ članek, v katerem imenuje svojo stranko, ki je dobila pri zadnjih volitvah v deželni zbor v ptujskem okraju od 3500 oddanih glasov za enega svojega kandidata (Ornig) krog 300, za drugega (Visenjak) okoli 200 glasov, — „ljudsko-stranko“. Za poč't, pravi Žane z Iblane, Linhartov duševni bratec.

u Prvaštvo in veleizdajstvo, to sta dve pošasti, ki spremljata noč in dan ubogega „Štajerčevega“ urednika, Linharta, bivšega socialdemokratičnega „prvaka“ v Trbovljah (slabega spomina!) in anarhista. — In ti strahovi so že tako oslepili ubogega Linharta, da je n. pr. videl dne 24. maja našega urednika Spindlerja hoditi po Veržeju in se solziti za jestvino in pijačo, ki je baje plačeval tam v Rozmanovi krčmi, dočim je bil Spindler tisti dan prav vesel in zadovoljen v Središču, torej precej daleč od Veržeja.

u Kaj je s številom vaših glasov, dr. Korošec? Še vedno niste nam radovednežem povedali, koliko ste dobili glasov 7. maja in koliko je dobil Vaš protikandidat Kitek. Čudimo se Vaši skromnosti in sramežljivosti. Še bolj pa se čudimo Vaši nesramnosti, s katero ste se drznili Vi, ki niste dobili niti 20% glasov vseh volilcev, pozivati k odstopu Robleka, in Ježovnika ki sta dobila najmanj 60% vseh glasov. Prosimo Vas še enkrat številki o vaši „slavni“ zmagi!

u Klerikalne farbarije. Zadnji „Slov. Gosp.“ bahato poroča, da so „slovenski deželni poslanci“ pri zadnjem posvetovanju sklenili, vplivati v Gradcu na to, da se že letos upeljejo jesenske šolske počitnice. Saperment! Terglav bo šel nad deželni šolski svet — in tako bo, kakor bo on rekel. Človek bi se moral smejeti, če bi bil tudi ravnokar izgubil magari — milijon kron. Dejstvo je, da se jesenske počitnice dobe povsod, kjer napravi krajni šolski svet prošnjo na okrajni šolski svet, ki po dopisu dež. šol. sveta to mora dovoliti. To je storilo že nešteto krajnih šolskih svetov z uspehom. Klerikalcev je le baharija, dasi dobro vedo, da imajo to v rokah okrajni šolski sveti.

u Bivši Sokol — nemški dež. poslanec. Kdo je to? I, Hans Woschnagg. „Nar. Dnevnik“ v očigled temu,

da Woschnagg in nemški listi skušajo to utajiti, zatrjuje sledeče in obljublja, da nastopi pred sodnijo dokaz resnice:

„Woschnagg je bil član mozirskega Sokola; živi še danes krojač, ki mu je napravil sokolsko obleko, in tudi dotičnik še živi, ki mu je Woschnagg l. 1886 plačal udnino kot član mozirskega Sokola 2 kroni. L. 1882. se je dal vpisati kot član šaleške čitalnice v Šoštanj. Ob priliki ustanovitvene slavnosti je raz hišo njegovega očeta visela slovenska zastava. Vse to se bo v slučaju potrebe dokazalo pred sodnijo z društvenimi zapisniki in pričami. — In ta človek je danes — nemški deželni poslanec.

u Kaj je namen Südmarke? — Südmarka je nemško društvo, ki nabere vsako leto velikanske svote denarja, s katerim kupuje med Slovenci posestva in naseljuje na teh posestvih Nemce. Nemško časopisje je to dozdej vedno tajilo, češ da je Südmarke namen samo ta, da kupi nemška posestva, za katera obstoji nevarnost, da bi prišla v slovenske roke, da je torej namen Südmarke samo obramben, ne pa napadalen. Temu skrivanju in tajeju je napravil konec dne 13. tm. graški nemški list „Tagblatt“, ki je v posebnem članku odkrito priznal, da je namen Südmarke „narodno napadanje in zopetna pridobitev izgubljene nemške posesti.“ Da za „izgubljeno nemško posest“ smatrajo Nemci tudi naše slovenske dežele, to je pa itak znano. Zato njihov trud z raznimi društvi (med temi je Südmarka!) potom ponemčenja Slovencev vse dežele do jadranskega morja spraviti pod nemško oblast. V tem delu jih pridno podpira ptujski šnopsarski, od Südmarke vzdrževani „Štajerc“.

u Vse za sveto vero! Neverjetno je, koliko neresnic nakupiči samo ena številka duhovniškega „Slov. Gosp.“ o „liberalcih“ in vsem, kar ni klerikalnega! Pri dr. Ploju začne, pri celjski Zadrugi Zvezi, katero imenuje nemškutarstvo (!), nadaljuje, potem pa gre to naprej o posameznih naših somišljenikih — vse za sveto vero! No, saj tudi ni nič čudnega, če se notorični goljufi, ubijalci in pretepači na tak način bore za — vero. Mi nimamo niti časa niti prostora, da bi zavračevali vsa obrekovanja, kar se jih nakupiči v „Slov. Gosp.“. Naši ljudje si naj štejejo v čast, ako jih prej naznačena sorta ljudi napada: je to gotovo znamenje, da hodijo po dobrih potih. Nam je treba le mirnega vstrajanja in dela; prostaščine prepustimo mirno — kmečki zvezi.

u Slovenski klerikalci v Gradcu si hočejo ustanoviti lastno društvo „Kres“ (ker se jim je v „Domovini“ vzela neomejena samovlada) in pa — kapelo. „Ta je važnejša od vsakega Narodnega doma“ pravi „Straža“ in že berači pri „usmiljenih srcih“ za prispevke.

u Tako se delijo podpore! Župan v znani trdoklerikalni občini je dobil od države nekaj stotov otrobi za razdelitev. Možu so se cedile sline po dobrem krmilu; zato je sicer po tajniku dal pro forma na papirju razdeliti otrobi, a ni nikjer drugod naznanil, naj si pridejo občani po svoje deleže ko na obč. tabli. Tako se stvar ni razglasila in g. župan si sam redi svinje s — tujimi otrobi. Na tak način seveda je vsaka podpora brezpomembna! Zanimalo bode tudi naše posestnike, da je dobil tamošnji župnik, ki spravi na leto netto 6 tisoč kron dohodkov skupaj, 1.300 K podpore za seno. — Živelja kmečka zveza!

u Mednarodno mlekarstvo je otvoril v nedeljo v Budimpešti nadvojvoda Jožef. Istočasno se vrši 4. mednarodni mlekarški shod.

Udeležuje se razprav 530 inozemskih odposlancev iz 20 držav in 217 Ogrov. V nedeljo je govoril na odprtem zboru prešnji francoski poljedelski minister Viget o mlekarstvu s stališča znanosti, zdravstva in kmet. gospodarstva.

u Na Brezju je govoril na Marijanski slavnosti, kakor poroča „Gorenjec“, neki Ver iz Ptuj, da je Marija največ pomagala k zmagi klerikalcev pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Mi sicer dvomimo, da bi bila Marija zadovoljna z vsemi klerikalnimi goljufijami in nasilstvi pri zadnjih volitvah — pa katoliški mladenič Ver že to bolje ve, zategadelj se ne bodemo dalje z njim prepirali.

u Pozor, slovenski delavci! Brezdelnost, katera se je že pred več meseci v rensko-vestfalskem industrijskem okolišu pojavila, je primorala mnogo podjetij, da so obrat omejila in vsled tega tudi delavce odpustila. Ti odpusti zadeli so pred vsem neizučene inozemske delavce. Ker še ta brezdelnost ni ponehala, prigodijo se še zdaj omejitve obratov in odpusti delavcev v nekaterih krajih in zgubijo s tem večkrat tudi avstrijski delavci delo. Pri teh okoliščinah je za došle neizučene delavce vseh vrst zelo težko kako delo dobiti. Pa tudi za izučene inozemske delavce je sedaj malo upanja dobro službo dobiti, ker se morajo podjetniki večkrat truditi, da obdržijo stalne delavce in se vsled tega delavci redkokdaj nanovo sprejmejo. Vsled tega se mora domačim delavcem zdaj odsvetovati, da bi šli v navedeni okoliš si dela iskat.

u Občni zbor „Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“ se vrši v celjskem „Narodnem domu“ v nedeljo dne 11. julija. Včlanjena društva nujno pozivamo, da čim preje določijo odposlance in naznanijo udeležbo istih Zvezinemu odboru v Celju. Podrobnosti objavimo pravočasno.

Imenovanje. Justični minister je imenoval okrajnega sodnika L. Wenedikterja v Mariboru za svetnika dež. sodišča v Celju.

u Poslanec Malik o delu štaj. deželnega šolskega sveta. Na občnem zboru „Südmarke“ v Gradcu je napadel Malik štaj. deželni šolski svet zaradi dosedanje ljudske šole pri Sv. Lenartu. Dejal je, da je bil deželni šolski svet popustljiv, namesto da bi bil brezobziren. Nastavljal je pri Sv. Lenartu slovenske učitelje, ki znajo nemški, namesto nemških učiteljev, ki znajo slovenski. Ako se morda deželni šolski svet ravno pri Sv. Lenartu ni dosledno držal tega pravila — imel je pač tehtne vzroke za to — se ga pa tem vestneje drži drugod in Malik mu s takimi očitki dela krvavo krivico. Mi nimamo sicer nič proti temu, da se dreza po tej skeleči rani spodnjestaj. Slovencev: morda postanejo vendar bolečine neznosne in bodo nastale posledice. Začeti pa se mora pometati pri okrajnih glavarstvih in odpraviti nekaj tistih narodnih dvoživk, ki danes pašujejo slov. šolstvu!

Celjski okraj.

Izpod Tabora v Savinski dolini. Kdor hoče videti, kako slabo se godi duhovnikom, naj se samo potruzi na dvorišče tukajšnjega župnišča, kjer vodijo matere kokle ničmanj kot 140 piščanc. Kaj ne, g. Zdolšek? Kmetje v temi — zrnja dosti, trebuščki veliki — obedi gosti.

u Iz Vranskega. Ponižno vprašanje na naše gospode duhovnike: Ali pač dovolj vestno čuvate nad devištvom svojih Marijinih hčerk, raznih Ivank itd.? Če, kako je potem mogoče, da te

device, Ivanke, sede same v krčmi in pijejo s fanti (†††) in se, če je muzika, celo zasuknejo (še enkrat ††† bog nas varuj!). Silno je radoveden — pregrešni liberallec.

c Iz Zgornje Ponikve. Tudi od tod smo po lažnjivem Gospodarjevem dopisu strašno bežali. Pa še bolj bi bili tekli, ko bi se ne bili ponkovškemu mežnarju nad njegovim čenčastim govorom tako smejali. — Čujte odlomek njegovega govora: „Tudi jaz sem prišel na shod, zato, ko mi pravijo, da sem liberallec, pa jaz sem zato liberallec, ko je rekel g. Roblek, če bo on izvoljen, da bo hmelj po pet kron. Jaz sem mislil, da bo kmet kmetu pomagal, da bo lahko hmelj drago prodajal, zdaj še pa ni po kron.“ — Nato s svojimi par fanti zavpije: „Živijo Pišek“ in smukne skozi vrata. Nek „liberallec“ mu še hitro brco na zadnico pritisne. — Pri odhodu smo zvedeli, da se hoče zato maščevati, in da je že naprosil tiste pobožne pjebe, — da nas bojo v hosti s koli napadli. Pa zbal so se tistega „liberalnega strupa“, ki je neki tako močen, da je razni klerikalni material že tako omamil, da si za vsako politično neumnost v Gospodarjevi cunji slavo poje. — Taki so bili torej tisti „zavedni“ Ponkovljani, na čelu jim mežnar, rojen v Pristovi pri Gotovljah, ko so nam, „o groza,“ proti „liberalno-strupenim“ Gotovljam pot kazali.

c Iz Št. Jarja ob Taboru. (Znat se mora!) Naš župnik Zdolšek je kaj navihan možakar. Ko je prišel nekoč učitelj X. k njemu pa rojstne date dveh učencev, je njih prečastitljivost čveknila naslednje: „Kakor sem videl pri okr. šolskem svetu, imate vsak mesec veliko opravičenih šolskih zamud.“ S tem je župnik hotel reči, da učitelj X. kmetom preveč skozi prste gleda. Šentjurski kmet je, glejte, kako velik „prijatelj“ Vam je župnik Zdolšek. Na eni strani skuša hujskati učitelje zoper kmete, na drugi strani pa zopet kmete proti učiteljem. — In kaj pravite kmetje k temu? — Ali je tak duhovnik oznanjevalec Kristusovega miru? Ne, nikdar! Takšen dušni pastir je netitelj onega kletnega dejanja, ki rodi toliko peklenskega sovraštva.

c Odlikovanje. Danes že širom slov. pokrajin po svoji izborni kakovosti znani „Savinski liker“ žalskega trgovca Vincenca Kveder je bil pred kratkem odlikovan na mednarodnih razstavah v Berlinu in Parizu z zlatima kolajnama in s častnima križcema, kar je za to narodno industrijo najboljšo pripomočilo.

Iz Gotovelj. Znana gotoveljska klerikalna žabica se že dalje časa silno napihuje v Slov. Gospodarju. Ko se je že zvečjega naregljala nad našim g. nadučiteljem Brinarjem, se je napihnila ko tisti bik v Celju, ko je prvo premijo dobil in je začela še nad menoj regljati in me brez vsakega povoda napadati in sumničiti, da sem jaz dopis pisal v «Narodni List» o našem župniku, kar prosim, naj slav. uredništvo potrdi, da nisem. (Potrjujemo! Op. uredn.) To pa tudi zavoljo tega, ker raznih klerikalnih ponudb nisem upošteval, ampak se odločil za napredne kandidate. Cel moj življenjepiš, prav po krščansko-klerikalno zaviti, berejo lahko verne klerikalne dušice v listu, v kterega kot v sv. evangelj kot edino pravi in resnični verujejo, dasi se je že mnogokrat dokazalo, da se prav po peklensko zlaže.

Z veseljem našteva dopisnik, koliko neumnih imajo od zadnjih državno-zborskih volitev več. Želim tem novopečenim tudi jaz srečo v novem stanu.

Ta žaba, v bika napihnjena, želi tudi v kratkem moje premoženje po-

žreti, in je že izračunil, da sem fuč. A vprašam ga, kteremu klerikalcu sem kaj dolžen? In ali ni morda narobe?? — Velika njegova želja je tudi, da bi vsi Gotovljani skoraj že bili po novem nauku v edino zveličavni klerikalni laži-kmečki zvezi. Samo jaz sem na potu, da se ne da še to doseči. Da se mi pa ne bo moglo več očitati, da odvracam Gotovljane in druge od nje, zato kar očitno predlagam sledečih deset navodil:

1. Vsi zatajite svoje narodno pripričanje in dajte se zapisati zvezarjem.
2. Vsi volite pri občinski volitvi mežnarja ali pa njegovega hlapca za župana.
3. Mojemu pazniku, ki natanko prešteva, kolikokrat grem v cerkev, se dajte vsaki dan podpisati.
4. Ob času vsakih volitev nesite kakemu klerikalnemu vodju volilne listke podpisati.
5. Agitirajte za zvezarske kandidate ob času državno- ali deželno-zborskih volitev, to je letajte od vasi do vasi, od hiše do hiše, kakor sem jaz baje za g. Brinarja.
6. Zaničujte domačega g. nadučitelja, izmišljujte in podtikajte mu hudodelstva in lažite čez njega.
7. Svoje sinove dajte v klerikalne kurze, da se bodo naučili naprednjake napadati.
8. Čitajte samo »Slov. Gospodarja«!
9. Naprednjakov se povsod izigibajte in na shode v Žalec ne hodite.
10. Denar v klerikalne posojilnice nalagajte, domačemu zavodu pa ugled spodkopavajte. — Če tega ne storite, je vsak čas nevarnost, da ta klerikalna žaba počil! Pa zdravi!

M. J.

v Prestavljen je finančni komisar dr. Val. Kermauner iz Celja za davčnega referenta k mariborskemu okr. glavarstvu.

v Velika ljudska slavnost se bode priredila v nedeljo dne 11. julija ob priliki občnega zbora Zvezenarodnih društev v „Sokolskem domu“ v Gaberju pri Celju. Priprave so že v tiru.

d Usrelil se je 10. tm. zvečer ob četrt 10. v Št. Jurju ob J. žel. mladi Schescherko. Večerjal je še v krogu svoje rodbine, nato pa se je tiho odstranil in ustrelil. Neposredni vzrok samomora ni znan, a mladi 28 letni mož je trpel že dalje časa na srčni bolezni in melanholiji.

z Iz Vojnika se nam poroča, da nemški otroški vrtec, ki so ga nemškutarji s pomočjo „Schulvereina“ ustanovili, noče nič prav uspevati in napredovati. Večina staršev je tako razsodnih, da obdrže otroke rajši doma, ko da bi jih izročili v odgojo v zavod, ki dobiva denar od društva, ki je samo v ta namen ustanovljeno, da bi nas Slovence uničili in izpodrinili iz naše zemlje. V tem vrtcu se vzgaja že male otroke v sovraštvo do vsega slovenskega, v sovraštvo do vsega, kar ga je učila mati v slovenskem jeziku. — Kaplan Požar je hud nasprotnik Ciril-Metodove družbe. Zadnjič je prišel na neko kmečko gostijo v Vojniku in tam po svoji ljubeznjivi navadi delal reklamo za „obmejne Slovence“ in rohnel nad ljudmi, zakaj nimajo edino katoliških vžgalic. To je zares važno narodno delo, vredno katoliških bojevnikov, ki drugega dela ne najdejo.

z Izvoz svinj je prepovedan iz celega celjskega okrajnega glavarstva v okraj Pregrada na Hrvaškem.

o Čuden slučaj. V Zg. Hudinji je v soboto udarila strela v hlev posestnika Brusenjaka. Električna iskra je težko poškodovala dva v hlevu stoječa konja; jeden je mrtev, drugi pa bo tudi težko ostal. Vžgalo se ni.

c „Podložni faran.“ Drameljski župnik Ogrizek še živi v srednjem veku. V zadnjem „Slov. Gosp.“ se jezi nad našim zadnjim dopisom in imenuje tam trgovca Jarnoviča — „podložnega farana“. Ljuba dušica, ta in drugi

„podložni farani“ tebe plačujejo in vzdržujejo! Razumeš? Če pa Vi, gosp. Ogrizek, „nesramnost“ in še več takih besed (!) mirno vtaknete v žep, potem pa že vemo, kaj si naj mislimo o takem — dušnem pastirju.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Dne 15. tm. nas je srečno zapustil kaplan Ostrž. Zanesel je mnogo prepira in sovraštva v našo faro. Srečno pot — Šmartinčanom pa nič ne čestitamo in samo želimo, naj ne verujejo njegovi sladki priliznjenosti, kakor smo mi. Hvala bogu, da smo ga še pravočasno spoznali. — Klerikalnemu lopovu, ki vas je v zadevi organista mistificiral, smo že na sledu. Bog Vas živi, gospod urednik! — Bivši Ostržev pristaša.

c Šmartno v Rožni dolini. Naš g. župnik, miren in dober človek, je res siromak. Komaj že opravlja razna opravila, pa mu škof še daje pomočnike za kaplane, ki ne mislijo drugo ko na politično hujskarijo. Prejšnji je bil tak, in zdaj dobimo zopet takega. Pa Ostržu svetujemo, naj bo miren, ker pri nas za take „špase“ ni tal. Nas je že prejšnji s svojo v Bogu zaspalo „posojilnico“ dovolj nafarbal. Torej — lepo mir, delajte svojo službo vestno in pošteno, in zadovoljni bomo. —

c Klerikalna poštenost. Iz Petrovč se nam piše: Kako naši klerikalci razumejo poštenost in izpolnjevanje verskih nauk v življenju, naj Vam pokaže sledeče: Neki klerikalni kmet-bogataš (ima brez posestva krog 40.000 K; njegovo ime na razpolago!) je prosil pri občini za seno in slamo in je tudi dobil trikrat slamo; svoje seno je pa drago prodal. Župan Koren je dal slamo ljudem (seveda svojim klerikalnim pristašem!), ki niti prosili niso, ker niso siromaki: dal jim je po 2 do 3 met. st. Drugim pa, (n. pr. nekaterim ubogim vdovam), ki so prosili, pa je dal po 1 met. st. Tako razumejo klerikalci pravico. Pa povemo jim, da ne bo dolgo, in čutili bodo posledice tega naravnost sramotnega postopanja. Za nos voditi in za norca imeti se ne damo. Na svidenje!

u Iz Velike Pirešice se nam piše: Slavnemu ckr. državnemu pravdništvu- v pobožno razmišljanje sledeči slučaj: Po pomoti ali pa nevednosti župana je bil vpisan kmet Martin Teržan iz Kunigunde med volilci za 7. maja. Dobil je izkaznico in glasovnico. Nekega dne pa pride k njemu Janez Teržan iz Kunigunde in mu reče: ti ne boš zdaj volil, ampak 17. maja, ker si tam volilec; to ni tvoja izkaznica in glasovnica, daj jo meni. In s to izkaznico in glasovnico je volil 7. maja sin Janeza Teržana, Martin, ki ni posestnik, kakor je stalo na izkaznici, in ki sploh ni bil vpisan kot volilec. Kaj pa, ali g. župan ni poznal tega „volilca“ in ali ni vedel, da ta ni bil vpisan in torej ni imel pravice voliti?? — Glejte, tako so klerikalci goljufali in si prisleparili na tak način stotine glasov. Toda verjeti moraš v njihovo „poštenost,“ sicer si pogubljen.

d Olikan župnik. G. Jožef Kunej, župnik na Zg. Ponikvi se je imel včeraj pri okrajnem sodišču v Celju zagovarjati zaradi razžaljenja časti. Dovolil si je namreč na dan volitev pri povernem volišču trditve, da so vsi pristaši narodne stranke goljufi, sleparji in mešetarji. G. Jože Meh iz Žalca ga je tožil in danes ga je župnik pred sodnijo prosil za odpustanje, da bi se izognil obsodbi. Zopet zanimiva sličica iz volilnega boja.

o Poročila se je 14. jun. gspdč. Julica Šribarjeva, hčerka g. Florijana Šribarja, pos. in kov. mojstra v Spod. Hudinji, z g. Jos. Kapušarjem, železn. uradnikom v Št. Petru v Sav. dolini. Bilo srečno! — Na gostiji je nabral 5letni bratec nevestin Janček za narodni sklad K 5 in za Ciril-Metodovo

družbo K 4. Pristrčna hvala mlademu narodnjaku!

v „Frischaufov dom“ na Okrešlju se za letošnjo sezono otvori 28. t. m. Od tega dne bo v tej planinski stavbi oskrbnik do jeseni. Zima ni Frischaufovemu domu ničesar škodovala. Sedaj se lahko pride na Okrešelj, torej turisti na noge!

v Posestno stanje! Pri celjski okrožni sodniji imamo poleg predsednika 6 z Nemci zasedenih svetniških mest in le 1 slovensko. Zdaj so poslali dr. Schäftleina v Gradec, a poklicali so na njegovo mesto zopet Nemca Wenedikterja. In vendar je celjsko okrožje skoro popolnoma slovensko. Tako skrbi vlada za nemško posest na Slovenskem. V proračunskem odseku pa je govoril o razmerah pri naših sodnijah — Joža Gostinčar.

a O „nemški zmagi“ pri volitvah v laški okrajni zastap se ne morejo dovolj nagovoriti vsi veliki in mali nemški ter nemškutarski listi. Temu nasproti pribijemo še enkrat, da so Slovenci letos prvič naskočili skupini veleposestva in najvišjih obdačencev: v prvi so ostali za 1, v drugi za 2 glasa v manjšini. To je gotovo časten uspeh — katerega potrjuje nemška gostobesednost sama.

o „Ljudska knjižnica“ v Sokolskem domu je otvorena in si lahko vsakdo izposodi proti odškodnini 2 vin. knjigo. Opozorjamo okoličane na to knjižnico z željo, da prav pridno sežejo po knjigah. Knjižnica je odprta vsako nedeljo predpoldne.

c Čebelarški shod. Čebelarska podružnica za Savinsko dolino priredi v nedeljo 20. tm. ob 3. uri popoldne poučno predavanje pri čebelnjaku društvenega blagajnika g. Piklna, p. d. pri Siterju v Spodnji Ložnici pri Žalcu. — Čebelarji, pridite v obilem številu od blizu in daleč!

Brežiški okraj.

b Iz Podsrede. Iz zvezarskih krogov smo izvedeli, da nas hoče naš ljubi g. Matija zapustiti ter oditi v Maribor in ne na Pohorje. Brumne ženice pravijo: „Naš gospud bojo prišli za kanonika k škofi!“ a zvezarji, ki se bolj s politiko pečajo, trdijo, da vstopi naš ljubi g. Matija kot sourednik v uredništvo „Slov. Gosp.“ — Mi podsredski naprednjaki si pa zategatelj ne bodemo glav belili; ali že postane Matijče kanonik, ali urednik, ali celo škof, samo da gre od nas. — Srečno, Matijče!

b Podsreda. Dne 6. junija je naš gosp. Matija beračil za prispevke za nove šipe na cerkvenih oknih. Pa naši ljudje si ne želijo nobenih novih šip in oken, pač pa duhovnika, ki bi jim oznanjeval božjo besedo, svete nauke in medsebojno ljubezen, ne pa volitve in netil sovraštvo. Čul sem moža, ki je rekel: „Kaj mi pomaga še tako lep hlev, če pa v njem stoji kijuse ki ni vredno počenega groša!“ G. župnik, skrbite najprej, da bodete vi pravi božji namestnik, ne pa „smrad iz pekla,“ — kakor sam papež imenuje slabe duhovnike — in vse drugo vam bo dodano. Nadalje se je glede te beračije gosp. Vanpotič hotel opravičiti, da njemu ni nobena sila z žakljem koga nadlegovati — kakor mu je „Nar. L.“ predbacival rekoč: „Če mira ne bo, tud' zbirce ne bo.“ — pa s tem je naš ljubi g. Matija dokazal, da ima kaj slab spomin. Ljubi g. Matija, ali pred štirimi leti, ko ste še bili sami brez kaplana, niste hodili z žakljem po fari in „fehtali“ bernje? Kaj? In pred tremi leti, ko ste že imeli kaplana, ali mu niste polovico bernje odvzeli? Ali želite, ljubi g. Matija, da še povemo, kako sta z g. Goričnikom

nekdanjim provizorjem, zaradi bernje zaropotala? Zategatelj, ljubi gosp. Matija, le tiho! — Prihodnjo nedeljo nam bo pa odgovoril ljubi Matija, ki tako po leci razbija.

b Loče ob Savi. Po dolgem in vztrajnem prizadevanju občine ter po raznovrstnih komisijah, ki so stale občino (ter po raznovrstnih komisijah ki so stale občino) nemalo stroškov, nam je naposled dovoljen brod čez Savo na sosednjo Kranjsko. Vsekakor je to velike važnosti za nas kakor tudi za ostale občine. Da, celo za Kapele. Veliko posestnikov ima namreč ondi vinograde, kakor tudi gozdove, katere je treba vsak čas oskrbljevati. To oskrbljevanje pa se je vršilo do sedaj, kakor reko: „okoli života v žep.“ Prevažati smo morali dosedaj gnoj in drage potrebščine preko Mosteca. — Kakor smo Ločani hvaležni občini za njen trud, tako tudi druge občine ne bodo s tem zaostale, kajti brod bo, kakor nam, tudi njim v prid.

Več prizadetih.

b Iz Podsrede. Pobožni (?) dopisnik „Slov. Gosp.“ je izrazil zadnjič „pobožno“ željo, da je pri zadnjih volitvah „podsredška“ postojanka nar. stranke — padla?.. Ljube dušice! Vzlic Vašemu hirajočemu „izobraževalnemu (!) društvu“ (seveda „katoliškemu“) bo napredna misel v Podsredi in okolici vedno bolj napredovala. Le pazite, vi „panoramari“ in „lesičjeluknarji“, da vas ne zadušijo prehitro! — Eden, ki marsikaj ve. (Pri-pomba: Ravno kar izvem, da so klerikalci izgubili v Lesičji jami dva možnarja, kdor ju najde, naj pride k Jožefu Vimpoljšeku še po smodnik, ker sama možnarja mu nič ne koristita.

b Podsreda. Dopisnik „Slov. G.“ je pristavil zopet svoj coperniški kotel, in prekuhava v njem staro in malo dišečo šaro. Jezi ga še vedno, da je 30. aprila pri občinskih volitvah zmaga la narodna stranka. Očita nam nepošteno agitacijo. Ej gospodje od favrovske milosti, primite se, primite za nos! Nadalje laže, da smo pristaši narodne stranke ometali Jankovičeve lepake na kaplaniji in župnišču z govajim blatom. Če nočeš, prijatelj „resnicoljubni“ dopisnik v „Slov. Gosp.“, veljati za lažnivca, pridi z imeni in dokazi! Če ne bo miru, bomo res morali vzeti brezovko za tega lažnivca. —

Podsredčan.

v Na Bizeljskem so cvetele nekatere trte za 4. junija. Sedaj je vse v najkрасnejšem cvetu, ki obeta vinogradnikom obilo letino. — Minulo nedeljo, dne 6. junija je imela tukajšnja kmetijska podružnica zborovanje, pri katerem so se razdeljevale društvene brizgalnice za trte in sadno drevje ter požiralniki in trokarji. Ker je požiralnikov premalo, se jih je sklenilo več naročiti. Pri prihodnjem zborovanju se bo kazala priprava za molžo krav. Naročilo se je nadalje 5 društvenih merjascev in 20 petelinov s pari. Podružnici je pristopilo mnogo novih udov, kar bo le še njeno koristno delavnost povečalo. Za mesec avgust se snuje prireditvev poučnega izleta. Bizeljanci, vrlo pri gospodarskem delu naprej!

b Iz Podsrede. Gospod ulednik! Tisto moje pismo katelega ste nadlškali v „Nalodnem Listu“, je nasega ljubega Matijčeta hudo lazejzilo! Dne 10. junija, ko mu je g. kaplan v zagledu pled pozno sv. maso ob 10. uli povedal vsebino mojega pisma, je ves zelen leku: „Ka si ti (kaplan) tud' v cajhengah?“ — Jaz sem si pa mislil: v cajhenge se kaplan pac ne molejo zaviti, kel so pleveliki! — (Tableau!) Długoklat se vec! — Slcno Vas pozdavlja Vas plijatelj: mali Pepcek, v Velikem kaslju.

Slovenjegraški okraj.

z Iz Šaleske doline. Deželnozbornske volitve so minile. Iz vseh krajev so se ljudje pritoževali o duhovniških nasilstvih, samo od nas je bilo malokaj slišati. Mislil bi kdo, da je šlo vse po pravici; pa motil bi se! Misjoni, spovednice, procesije, Marijine družbe, mladeniške zveze, klerikalne posojilnice, župniki, kaplani, organisti, mežnarji, cerkveni ključarji in cerkveni pevci — vse je vtepalo ljudstvu v glavo, da je Verstovšek najboljši človek na svetu! (Risum teneatis — op. uredn.) Odlikovanje pa zasluži gospod župnik Rožman: pijača je tekla v potokih z miz, agitatorji, do želodca ginjeni, so kričali: mi se borimo za vero! Kdo bi naštel vse grde in sramotne prizore v zadnjih volitvah, katere je povzročilo naše politikujoče duhovništvo? Sedaj pa je nastal splošen maček: sodnija namreč preveč navdušene klerikalce poučuje o spodobnem in poštenem vedenju pri volitvah... Kmete seveda, hujskajoče duhovništvo se temu že ve izogniti.

d Svinja obgrizla otroka. Pri posestniku po dom. Aleksu v Remšniku je prišla svinja skozi odprta vrata v sobo in tako zgrizla enoletnega sinčka na glavi, rokah in nogah, da je umrl.

d Židje — domačini v Šoštanju. Pri zadnji seji občinskega odbora v Šoštanju so dali domovinsko pravico francoskemu židu Schmolu in madžarskemu židu Devčiču pl. Sigwardsteinu. G. deželni poslanec (pl.) Woschnagg je v zadnjem volilnem boju vžival odlične simpatije graških časnikarskih židov; da bi mu ne bilo dolg čas po tisti častni tovaršiji, je dal napraviti nova dva židovska „purgarja“ v Šoštanju.

o Nemški sodniki na slovenski zemlji. Zanimivo in glnljivo je bilo gledati, kako se je šoštanjski okrajni sodnik dr. Stepischnegg na Telovo zvečer s palico v roki na kolodvoru poslavljajal od „dragih nemških gostov“, ki so prišli izzivat šoštanjskih Slovencev. „Heil Schönstein“, „heil dutsch-Schönstein“ je vpil z mlečnozobimi pisaci in otroci. Kaj so si pač mislili Slovenci domačini, ko so ga gledali? Ali bi ne bilo bolje za g. Stepischnegga, da bi študiral svoje razsodbe? Saj se še spominja tiste o kravi? — Lepe čase imamo zares na Sp. Štajerskem: nemški sodniki Stepischneggove vrste nam delijo na naših tleh pri sodnijah pravico!

Konjiški okraj.

k Zaspane imenuje zadnji „Slov. Gosp.“ Straničane, ker so volili 7. maja kandidata, ki ni bil za dotični kraj. Bolečine so pač hude, ker je dobil Korošec tam samo 3 glase, soc. demokrat Siter pa 17. Mi ne bomo opravičevali Straničanov, vprašali bi samo prav uljudno gospode urednike pri „Slov. Gosp.“ (ki znajo luno ustavljati!) ali ni to zaspano, če gospodje uredniki svoj čas niso vedeli, da spada šmarski okraj v splošni kuriji k Celju in da je Fram v mariborskem in ne ptujskem okraju?! Če se to godi na zeleni veji...?!

v Umrl je v Radanivasi pri Zrečah Franc Videčnik 75 let star. Bil je čez 30 let obč. odbornik, svetovalec in cenilec. N. v m. p.!

o Prepir in nož. V Špitaliču sta se v četrtek sprla 23letni Miha Arzenšek, kmet. delavec, in njegov očim Jakob Kukovič. Ta je postal tako divji, da je fanta z nožem smrtno nevarno sunil v trebuh. Arzenška so pripeljali v celjsko bolnišnico, pa bo de težko ostal pri življenju.

Mariborski okraj.

o Naš vzorni poslanec. Od Sv. Lenarta nam poročajo: Zdelo se nam je čudno, kako da se v sedanjem velikem parlamentarnem boju na Dunaju nič ne odlikuje „marljivi“ in „delavni“ predsednik kmečke zveze Ivan Rožkar. Preplašeni, da se je mogoče pripetila našemu ljubljenu in neomadeževanemu poslancu kaka nesreča, obrnili smo se z vprašanjem k Sv. Jurju ob Pesn., kaj neki zadržuje „našega“ poslanca, da biva v tem važnem času daleč od cesarskega Dunaja doma v Slov. gor. V naše nemalo pomirjenje smo zvedeli, da naš dični orjak zdrav in čil srka pri svojem vinogradu v Slatineku vince, ga pretaka in prodaja za drag denar svojim „somišljenikom“, drugi dan pripenja g. Černčecu zlati križ na prsa, tretji dan pa v črni sukni pričakuje g. škofa iz Maribora. Iz tega poročila posnemamo, da deluje naš dični orjak tudi daleč od parlamenta uspešno na narodnem, verskem in gospodarskem polju v čast in napredek naših lepih Slovenskih gor.

a Umrl je v Lembahu pri Mariboru g. Martin Ornik nadučitelj in hišni posestnik, star 74 let. Pogreb se je vršil danes. N. v m. p.!

o Požar. Minuli teden je nastal v Križeči vasi (slovenjebistr. okraj) požar, kateri je uničil poslopja trem posestnikom. Zgorela je tudi 1 svinja in 9 glav goveje živine. Škoda je le deloma po zavarovalnici krita.

v Za postajenačelnika v Rušah je imenovan g. Schnepf, doslej pristav na glavnem kolodvoru v Mariboru.

v Poročil se je v Hočah 7. juu. g. Milan Zemljič, poštni uradnik z gđ. Ano Wressnik iz Maribora. Bilo srečno!

v Občinski odbor v Framu je v svoji zadnji redni seji imenoval občespoštovanega in visokocenjenega predstojnika c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru, gospoda namestniškega svetovalca grofa Marius Attemsa za velike zasluge, ki se jih je stekel za šolo in občino, posebuo pa za njegovo ljudomilo postopanje ob prilike lanske suše, — enoglasno za častnega občana.

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. V nedeljo, dne 13. t. m. pop. ob 5. uri je pobila pol ure trajajoča toča vinograde in polje v občinah Slatinek, Flekušak, Vukovski in deloma Jareninski dol. Še drugi dan je ležalo toliko toče po tleh, da bi jo lahko naložil na vozove. Istočasna ploha je napravila tudi mnogo škode na travnikih in poljih.

d Toča je minulo soboto zvečer napravila precej škode tudi okrog Sv. Križa na Mariborom.

d Požar. V Brezuli pod Račami je ogenj 12. t. m. zvečer uničil 3 posestnikom hišna in gospodarska poslopja. Ker je bilo vse s slamo krito, se ni dalo veliko rešiti. Ognjegasci so le zabranili razširjenje požarja. Zažgal je baje sedemletni deček.

Ptujski okraj.

p Sv. Lovrene na Drav. polju. Ker se me že nekaj časa zahrbtno — seveda v obraz se tega nihče ne upa reči — sumniči in v zadnjem Gospodarju“ vsled tega nesramno napada, da sem jaz dopisnik člankov od Sv. Lovrenca na Dr. p. v „Narodnem L.“, prosim slavno uredništvo, naj resnici na ljubo popolnoma odkritosrečno izjavi, koliko člankov in katere sem jaz pisal v zadnjem volilnem boju in sedaj, ko je ta boj končan.*)

*) Potrjujemo, da nam g. Al. Bučar ni poslal niti za časa volitev niti po volitvah nikakih dopisov. Uredništvo.

Na ostale surovosti in obrekovanja pa izjavljam sledeče: ženite me že

7 let, pa me še nisto oženili in me tudi ne boste, ker oženil se bodem že sam, kadar se bodem sam hotel. Na potu surovosti, sumničenja in obrekovanja pa dobro znanemu dopisniku ne doben sledil, ker sem namreč iz druge šole, kakor on. Sicer ga pa pozivljem, naj naznani svoje ime, da se bodeva kje drugje pogovorila. Za urednikovim hrbtom je prav lahko lajati. S pasjim bičem pa naj sam sebe pošteno naklesti po svojem dolgem in obrekljivem jeziku, ker je on nalajal poštenega človeka in ne jaz. **In s tem — sapienti sat! — Al. Bučar, učitelj.**

p Iz Zavrča. V predzadnji številki „Slov. Gosp.“ si tukajšnji kaplan izliva svoj žolč nad g. Vesenjekom in učiteljem Troha, ker je pri vseh volitvah vzlic nesramni agitaciji gorostasno pogorel. Ta duševni revček je prišel ubog in suh v Zavrč, a zdaj, ko smo ga spravili na noge in pošteno zredili, se je začel repenčiti češ: jaz sem akademično izobražen človek, vi niste nič. — Govori o agitaciji v prid g. dr. Ploju. Ta je obstajala le v tem, da se je v zadnjem trenutku razglasil mal shod, na kojem so vsi enoglasno burno pritrjevali besedam govornikovim, družega se tukaj ni ničesar storilo za naše kandidate. Kaplan živi menda — morda vsled od ubogih kmetov nafehtanega vinčeka — v domišljiji, da bi morali za vsako agitacijo ali shod priti k njemu ali k prevzvišenemu dekanu po dovoljenje. Da se to še ne bode kmalu ali sploh nikdar zgodilo, so vam zadostno pokazale volitve in pa besede nekaterih kmetov, ki so vam odločno v lice povedali, da takih duhovnikov, kakor ste vi, ne marajo. — capito?! — G. dopisnik se togoti nad agitacijo nasprotnikov, koje ni bilo, pozabi pa omeniti svojo nesramno in nasilno agitacijo s pomočjo svojega „pedenj“ — človeka, in onega, ki se po kočijah vozi, drugi dan pa po gozdu drva nabira, da si more fižola skuhati, sicer bi ga bilo gladu konec. To je tista nadepolna mladina, na koje gradi kaplan bodočnost Zavrča. Krasna mladina! — Tudi noče omeniti, da bode tukajšnji učitelj A. Križ, znani dohovniški sluga, radi agitacije proti Ploju imel s sodnijo opraviti. Mož ni znal, kakor je sam priznal, da se ne sme na glasovnicah napisana imena radirati, še manje pa glasovnice pregledovati in je radi tega prišel v nasprotje z državnim pravdnistvom, ki ga bo naučilo, kaj pomenijo §§. 8 in 11. Čudno, kaj ne g. kaplan?! — Pozabili ste tudi omeniti, da ne bodete tistega spovedali, ki ne voli po vaši volji. Pozabili ste omeniti, da se bode dekan imel zagovarjati pred sodnijo. Pozabili ste omeniti vaše nesramne laži in obrekovanja o dr. Ploju, da je on luteran, da je odstopil od naše vere itd. Je-li to lepo za božjega namestnika? Ali naj potem takemu človeku kaj verujemo, ko sam najbolj laže in obrekuje? Bahali ste se na prižnici, da ste vzlic temu zmagali z vašimi kandidati. Da, zmagali s pomočjo volilnih sleparij, laži, obrekovanja, podkupovanja, nasilja, z zlorabo vere, cerkve in spovednice i. t. d. Vi sami ste volilce z vinom napajali. Je-li to častna zmaga? Ali je ljudska volja odločila? — Glede bogaboječnosti bi bilo najbolje, da pometete pred svojim pragom, če ne, vam bom poročal, kaj počenja vaša krasna katoliška mladina med sv. mašo v žagradu, ali pa o svetosti vašega dekana z mnogimi kaplani in župniki. Gradiva imam dovolj na razpolago, samo nadaljujte! — Zapomnite si enkrat za vselej, da v Zavrču ni tal za vaše hujskarije. Ljudstvo se je že prepričalo, da ga vi le tedaj iščete, kadar fehtate mošt ali pa

hočete imeti glasove za svoje kandidate. Če pa se občanom slabo godi, ali če jih zadene nesreča, se pa zgubite, kakor kafra. Dostikrat koga celo iztirate iz sobe. Taka je vaša ljubezen do kmeta. — To je ljudstvo spoznalo, zato niso nič pomagale besede kaplana in dekana. Ljudstvo je volilo samostojno dr. Ploja, ki je z mnogimi dejstvi pokazal, da je prijatelj kmeta, da vedno dela le za njega in ne za kaplanske mošnje, kakor Ozmeč, ki je takso krstov zvišal od 60 vin. na 100 vin. Seveda je Ozmeč prijatelj kmeta?! Kaj ne g. kaplan? Čudno! — Če vam kaj ni prav, pa se zopet oglasite, imam še dosti gradiva. Le krepko: „Avanti!“

p Ivanjkovi. V nedeljo dne 6. tm. priredila je naša delavna kmetijska podružnica poučno predavanje v gostilni g. Zavratnika. Slabo vreme je bilo vzrok, da obisk ni bil posebno mnogobrojen, a vseeno je bil dovoljen. Imenitno sta razpravljala o svojih predmetih g. nadučitelj in vodja c. kr. pletarske šole Ogorelec, in g. učitelj Šerajnik Domicijan, prvi o vrbarstvu, drugi o čebelarstvu. Pazljivo so sledili poslušalci gg. predavateljem ter so se v obeh strokah stavila na nju številna vprašanja. — Le tako naprej za gospodarski napredek našega prebivalstva!

p Svetinje. V nedeljo dne 13. tm. se je vršila pri nas „komedija“: mladeniški shod, na „Stanko Vrazovem“ domu. Ko bi bil neumrljivi Stanko Vraz vedel, da se bodo vršili na njegovem rojstnem domu breznarodni klerikalni shodi! Ne vemo kako si misli sedanji posestnik te hiše in zvesti oproda duhovniške tu in tam tudi kmečke zveze slavje stoletnice Stanka Vraza. Naš Vraz se namreč proti našim bratom Hrvatom ne kaže takega ultraklerikalca, kakor v resnici je; kake vzroke za to ima, ne vemo. — Shoda se je udeležilo okoli 100 fantov ter prncejšnja množica deklet, mož itd. Vsi govorniki so pobijali le „liberalce“, za nemškutarje ni bilo dosti prostora. Vodja „komedije“ je bil dr. Hohnjec. Manjkal ni znani kaplan Stuhec, ki je opisoval svoje mučeniške poti na napredne shode, da bi pomilovanje izzval, kar pa se mu ni posrečilo, ker so pametni ljudje se pogovarjali: zakaj pa je tje šel. Klobasaril je tudi naš Bratušek, no pa gospod župnik, še dolgo se ne bomo „posmодили“, le pazite, da se vi tukaj ne osmodite. — Deklamirali so razni fantje sestavljene govore. Našo faro je zastopal znani Nemčev Tonek, bodoči Jerebičev zet, sedaj vodja fantovske Marijine družbe (Jerebičova hčerka nosi zvonec v dekliški M. družbi); fant pa je imel smolo, ni na pamet znal „guča“ držati, pa čitati ga ni mogel vsled velike razburjenosti, akoravno mu je lahonski poslanec Meško na vse načine pogum delal. — Ljudje, ki imajo zlobne jezike, spravljajo ta shod v zvezo z odraslimi hčerkami gospoda Vraza; tajnika mladeniške zveze je namreč večkrat videti tamkaj. — Videli smo tudi več deklet iz drugih župnij, ki so prišle brez vsakega nadzorstva, se vračala potem v veseli fantovski družbi domov, seveda za klerikalno mladino to ni nič nevarnega, za nas velja pa druga. — Manjkal pa je na shodu naš prejšnji župnik, povzročitelj razdora v naši lepi župniji, g. Bohanec. Gospod se kaj čudno ogiblje Svetinj, akoravno je posestnik v tej župniji. Zdi se nam, da niste nič kaj zadovoljni, gospod dekan, s svojim naslednikom, za katerega ste vse svoje moči, ves svoj vpliv zastavili. Kaj ne, spet nov dokaz, da je nevaležnost plačilo sveta?! Pomilujemo Vas res, da si Vi to navadno pri svojih duhovnih sobratih morate skusiti!

o Kar po domače! V neki občini v Halozah se je sledeče volilo pri zadnjih deželnozborskih volitvah: Županov sin se je postavil pri volilnem lokalu pred klet in rekel „zavednim“ volilcem: Kdor voli Ozmeča in Meška, dobi pijačo, kdor pa ne, ne dobi nič. Seveda so „zavedni volilci“ volili — Ozmeča in Meška! Kedaj bo pri nas drugače?

o Od Sv. Barbare v Halozah. — Poučno predavanje, katero je priredila 13. tm. Z. nar. dr. s pomočjo domačega bralnega društva „Naprej“, je nad vse lepo uspelo. Udeležilo se ga je nad 100 oseb, predvsem moške in ženske mladine, ki so z vzorno pozornostjo sledile precej težavnim snovem predavanj. G. nadučitelj Anton Pesek nam je podal kratek zanimiv obris zgodovine slovenskega naroda in posebno povdarjal dejstva, ki so bila merodajna za razvoj slovenskega kmečkega stanu. G. naduč. Anton Ogorelec je govoril o trojem, ki je kmečki mladini najbolj potrebno: izobrazba, treznost, varčnost. Priproste domače, a resnične besede so šle vsakemu do srca. G. urednik Lešničar je poljudno razložil, kako je prišlo do sedanje ustave v naši državi in naštel najvažnejše državne osnovne zakone. Po dvehurnem predavanju se je predsednik bralnega društva, g. Štumberger s prisrčnimi besedami zahvalil predavateljem z željo, da bi se enako poučno zborovanje pri Sv. Barbari prav kmalu ponovilo.

d Pri Sv. Ani v Halozah, ki je podružnica Sv. Barbare, se vrše zadnji čas shodi in druge klerikalne prireditve. Napovedan je za Petrovo nekaj mladeniški shod. Vprašal bo marsikdo, zakaj pa se vse to ne priredi pri fari, pri Sv. Barbari? Odgovor je ta: pri Sv. Ani je postavil g. župnik čedno novo hišo in v tisti hiši je gostilna. Dalje pa si zračuni vsak sam. Da, da, vera in — žep — to dvoje je neločljivo!

d Bojkot v Ptuj. Minulo sredo je obč. odbornik Plachki v Ptuj stavil sredlog, naj se v bodoče oddajajo mestni tesarski prostori samo nemškim tesarskim mojstrom. Ptujski Nemci hočejo imeti torej na vsak način bojkot; Plachki je samo pozabil, da je to zelo dvorezno orožje!

o Zaradi pozebe meseca maja, ki je napravila po Halozah, pri Sv. Urbannu, Mezgovcih, Samušanih, Svetinjah, Brebrovniku in Humu mnogo škode, je vložil g. dr. Ploj s tovariši nujni predlog v državnem zboru za podporo in odpis davka.

Ljutomerski okraj.

d Okrajna posojilnica v Ljutomeru je vsled sklepa občn. zboru izstopila iz celjske Zadrúžne Zveze.

z Srebrno poroko je obhajal v nedeljo 13. t. m. spoštovani g. Janez Črček, župan na Podgradju pri Ljutomeru s svojo blago ženo Marijo v krogu svojih sorodnikov in znancev. Iskrene čestitke!

— Iz Ljutomera. Na binkoštni pondeljek smo imeli občni zbor tukajšnje Okrajne posojilnice in volitev nadzorstva. Naš politikajoči duhovnik O. Škamlec je zanesel tudi v ta najstarejši slovenski denarni zavod svojo razdirajočo politiko in pokazalo se je zopet, kako je razvit klerikalni terorizem in kako nesamostojno in nerazodno je še naše ljudstvo. Pri volitvah je nastopila klerikalna stranka z listo kandidatov, pod katero je bilo z debelimi črkami tiskano: „kmečka zveza“ — demonstracija, ki je popolno vredna svojega duševnega očeta! S temi listki je bilo preplavljeno celo Mursko polje, agitacija pa je bila tako strasna, da so jih dobili celo nečlani posojilnice v roke! Izid je bil zmaga Škamleca! „Slov. Gospodar“ piše, da so izvoljeni sami odločni pristaši „kmečke zveze“. Ali je to res, g. Anton Ficko? Častitamo Vam k nagli izpremembi — sicer

pa nam razjasnite, kako je to, da je za vas, dolgoletnega naprednega odbornika posojilnice agitirala kmečka zveza? Ali vas je omamila želja po mandatu, ali pa je res že Škamlecu zmanjkalo pravih zvezarjev? Zakaj se ni obrnil Škamlec na g. Hanzeka Pihlarja, ki je bil vendar žnjim že v zelo tesni zvezi?

Takoj po izvolitvi je zahtevalo novo nadzorništvo, recte politikajoči duhovnik Škamlec novi občni zbor, ki se ima vršiti 13. t. m. in kateri bo imel odločiti izstop iz celjske Zadrúžne Zveze in pristop k ljubljanski. Toraj, sedaj vemo, kam pes taco moli. Predsednik nadzorstva, kaplan Škamlec, kateri s svojimi denarnimi sredstvi ne more posojilnici niti jamčiti za poštene hlače njenih uradnikov, je vložil v posojilnico nekoliko kron, postal nje član in — komendant! V oči ga je zbedel naš idealno delujoči denarni zavod, ki je bil dosedaj zmiraj nad strankami in žel v skupnem delu obilo uspeha! Tudi ti moraš postati naš, ali pa razpasti — to je bila deviza našega razdirajočega politika! Kaj je Škamlecu mar tistih članov, ki posojilnico v resnici vzdržujejo in se v sili k njej zatekajo, kaj temu človeku mar, da mora iti v razvaline najmočnejša slovenska trdnjava v nemčurskem Ljutomeru?! „Slov. Gospodar“ piše dalje: „Otresti se nočemo liberalnega jarma celjske Zadrúžne Zveze, liberalizmu ne bomo služili.“ O. Škamlec, kaj pa, če bi se mi začeli otresati tistih gosenc, ki uničujejo slovenski in narodni življenj na Murskem polju, če bomo se mi začeli otresati takih politikajočih duhovnikov, ki se dajo od farovških uslužbencev čez stopnice metati?!

Pribijemo dejstvo, da smo mi v tej zadevi Slovenci in Štarcerci, ki med nami kranjskega fanatizma ne maramo in da hočemo mi, ki v resnici posojilnico vzdržujemo in jo rabimo, odločevati, kako se bo s posojilnico ravnalo, ne pa „privandrani nevedni kaplan O. Škamlec“, kakor se že sam imenuje. Kmetje, Slovenci, trideset let smo se pod celjsko Zadrúžno Zvezo krepko razvijali, katera nam je nudila največjo svobodo v samostojnem delu, koje „jarma“ nikdar nismo čutili. Sedaj pa se bodemo dali od enega Škamleca komandirati, da pokažemo hrbet naši dolgoletni zaščitnici ter se damo vkovati v sebične paragrafe in politično strankarske namene klerikalne ljubljanske zadrúžne zveze? Ne in nikdar ne; če pa Škamlecu ne ugaja celjska zveza, hajdi s tvojimi kronami vun, kajti za tvoje kaprice ne bomo mi vsi škode trpeli in pomagali rušiti zavod, ki so ga naši predniki s trudopolnim delom postavili! Rušiti pač zna vsak otrok, zidati pa je stvar, katere Škamlec gotovo ni zmožen!

V naslednjem še nekoliko kronike „narodnega delovanja“ našega politikajočega duhovnika. Pred njegovim prihodom smo živeli v trgu in okolici v lepi slogi in prijateljskih odnosjih. Sovraštva med nami ni bilo, imeli smo skupno politiko, koje ost je bila naperjena proti skupnemu sovražniku Nemcu! Imeli smo „Slovensko pevsko društvo“, ki ni poznalo strankarstva, v katerem smo živeli vsi prijetne in res koristne ure! Tukaj se je začelo „narodno delo“ klavernega generala kmečke zveze, O. Škamleca. Pristopil je takoj kot podporni član in izzval že pri prvem občnem zboru tak škandal, kakor še ga kronika ljut. slovencev nima zabeleženega. Škamlec se ima zahvaliti samo posredovanju nekega narodnega obrtnika, da ga niso ljut. gospice iz javnega lokala ven vrgle! Isti večer je z nepopisno surovostjo sunil gosp. Dijaka ml. s pestmi v prsi. Legitimiral je to „junaštvo in plemenitost“ z besedami: „jaz sem katoliški duhovnik“, nakar se mu je popolnoma pravilno odgovorilo: „jaz pa pošten kristjan in moja vera je v nevarnosti, če vas vidim“.

Lep božji namestnik, lep oznanovatelj krščanskega miru in ljubezni, kaj ne? Nato se je začelo njegovo „delo“ v okolici: kjer je prej klilo idealno mirno prijateljsko življenje, najdemo danes sovraštvo, srd in mržnjo, kar ni uklo-

nilo tilnika pred njim, tisto se je preganjalo in profaniralo. Na tak terorizem je postavil svoj politični tron, njegovim agitatorji hodijo skoraj vsak dan v farovž po „povelja in odredbe“, tam on krsti poštene krščanske moze za liberalne, tam se ločijo „naši od naših“.

Toda neizprosljiva usoda si je tudi pri njem priskala svojo pravico, v svojem zmagoslavju se je prevzel. — Razširil je svojo strahovlado tudi nad farovž in tukaj ga je zadela nesreča, ki mu je mahoma vzela ves ugled: našel se je mož v podobi dekanovega oskrbnika, g. Pihlarja, ki ga je nekoč, ko je hotel razveljaviti odredbo g. dekana, prijel za tisti del obleke, ki se mu pravi hlače in ga vrgel čez stopnice na dvorišče! To se je zgodilo v jesen lanskega leta, omenil je o tem že „N. D.“, toda nič popravka, klerikalni svet je tiho!

Ali veste, O. Škamlec, da je skrajni čas, da jo kar najprej odkurite iz našega kraja, kjer imate toliko narodnega zla na spominu?! Mi zahtevamo odločno duhovnikov, ki imajo čist ugled in vsestransko spoštovanje, ne pa političnih hujskačev, ki se dajo čez stopnice metati!

Vprašamo častiti knezoškofijski ordinarijat, ali taki duhovniki rešujejo vero, ki je baje v nevarnosti? Ali smo prisiljeni imeti v Ljutomeru takega kaplana, ki v svoji slepi strasti niti denarnih zavodov, naše glavne slovenske opore ne pardonira? Slovenski kmet, spregledaj in ne daj si vsiliti mnenja, da smo proti duhovnikom ali celo proti — veri, če smo primorani izreči svoje ogorčenje nad onim, ki se piše Škamlec! —

Novice

iz drugih slov. krajev.

u Pri volitvah v tržaški deželni zbor 13. tm. se je sijajno izkazalo, da Trst ni — italjansko mesto. Slovenci so dobili ta dan v okolici in mestu 7200 glasov, soc. demokratje 6800 in Italjani 6100 glasov. V mestu pa so dobili Slovenci 3223, soc. demokratje 5554 in Italjani 5962 glasov. Slovenci so sprejeli izid z velikanskim navdušenjem.

a Velik ogenj v Ratečah. Dne 10. junija je pogorela nova parna žaga g. Jalena v Ratečah na Gorenjskem. Prišla so gasit štiri gasilna društva, ki so požar omejila. Škode je nad 30.000 K. Zažgala je, kakor vse kaže, zlobna roka.

a XIX. letni občni zbor „katol-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ se je vršil 27. maja v Celovcu. Predsednik dr. Brejc se je hudo razkačil nad narodno stranko na Štajerskem, ker je Grafenauerju ob priliki zadnjih deželnozborskih volitev povedala, da ima dovolj nujnejšega narodnega dela v tužnem Korotanu, nego da hodi hujskat štajerskih Slovencev na štajerske Slovence, ki so slučajno drugega prepričanja. Napadi so preneumni, da bi nanje odgovarjali. Za tem je govoril o razmerju „Slov. šol. društva v Celovcu“ do „Družbe sv. Cirila in Metod“, s katero se Korošci še dosedaj niso mogli sporazumeti. Ciril-Methodova družba naj sprejme ta nasvet, da Korošci delajo, kakor sami spoznajo za najbolje, družba pa naj bo finančni minister. Pozval in zarotil je še vse koroške posojilničarje, naj izstopijo iz celjske „Zadrúžne zveze“ in s tem je izčrpal svoj gospodarski program. Sprejete so se resolucije v tem smislu in zopet izvolil večinoma stari odbor.

a Goriški deželni zbor bo baje v najkrajšem času razpuščen in bodo že jeseni nove volitve. K temu koraku se je odločila vlada, ker ni mogoče doseči sporazumljenja med deželnozborskimi strankami.

Kdaj se sme prodajati novo vino?
V goriški trgovski obrtni zbornici se je vršilo posvetovanje na poziv tržaškega namestništva, kdaj se lahko začne točiti novo vino na drobno. Sprejet je bil Hugnesov predlog, da se sme novo vino točiti takoj, ko se pridelala, ker skušnja uči, da novo vino zdravju ni nevarno.

b Koliko se spiije na Hrvaškem?
Po približni statistiki se popije na Hrvaškem letno za 33 milijonov kron vina, za 10,190.000 kron piva in za 24 milijonov kron finejšega žganja. Samo za žganje izdajo Hrvati letno toliko, kolikor stane vzdrževanje vseh šol, sodišč in cele vlade na Hrvaškem. Skupno se zapije na Hrvaškem letno 68 milijonov kron.

v Pri občinskih volitvah na Luncovem pri Radovljici, kjer so dosedaj neomejeno gospodarili klerikalci, je prišlo v novi občinski odbor 10 naprednjakov in samo 8 klerikalcev.

d Boj za samoslovenske ulične napise v Ljubljani končan. Upravno sodišče je 9. junija razpravljalo o pritožbi dr. Egerja in prof. Binderja proti odloku deželne odbora kranjskega, ki je zavrnil pritožbo ljubljanskih Nemcev proti samoslovenskim uličnim napisom v Ljubljani. Pri razpravi je zastopal deželni odbor kranjski deželni odbornik dr. Ivan Tavčar. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo. Po odločitvi deželne odbora je bila pritožba na upravno sodišče sploh brez pomena, ker je isto že opetovano razsodilo, da ni kompetentno.

Razne novosti.

a Duhovnik obsojen zaradi kupovanja glasov. Pri zadnjih volitvah v dalmatinski deželni zbor (jeseni leta 1908) je bil zasačen pop Ivo Juginović na Stobreču, da je nekega kmeta zapeljal in podkupil z denarjem, da bi glasoval po njegovi želji. Zato je bil pop tožen in 17. m. m. obsojen na mesec dni težke ječe. „Kaj je torej naredil ta pop?“, vpraša napredni list „Pučka (ljudska) Sloboda“, ki je slučaj prijavila. „On je kupoval za denar ljudske duše. Taka dejanja ponižujejo vsakega človeka, in tim sramotnejša so za onega, ki je zato nastavljen in plačan, da uči narod poštenja. Potem pa še govore, da mi ubijamo ugled duhovnikov v narodu. Ubijajo ga oni sami s svojimi slabimi deli in slabim življenjem.“ — Ali ni tudi pri nas tako? In koliko duhovnikov bi se moralo pri nas obsoditi zaradi enakih dejanj!

a Višek krščanske ljubezni. — „Leo“ se imenuje neki klerikalni list, ki je bolj papeški nego papež sam. Nedavno pripoveduje neko zgodbo iz življenja nekega misijonarja. Med drugim pripoveduje: „L. 1884. so severni Američani ujeli 284 Indijancev, ki jih je vse trebalo postreljati. Oberst, dober katoličan (!), je dal sporočiti misijonarju, če more kaj storiti za njihove duše, naj pride in to stori. Misijonar je dosegel podaljšanje termina; ko jih je tri dni poučeval, se je četrti dan rano zjutraj imela izvršiti „sodba.“ Postavili so Indijance v vrsto po 10 metrov narazen. Misijonar je nastopil in jih je krstil. Kakor hitro je bil s katerim gotov, se je tega takoj ustrelilo in tako je to šlo, dokler vseh 284 po milosti božji in junaštvu misijonarja ni zadobilo nebeškega kraljestva.“ — Ali ni to ganljivo, ljubi kristjani?!

a Strašne posledice praznoverja. V neki vasi blizu Mohileva na Ruskem vlada med prebivalstvom še strašna tema (duševna) in z njo seveda praznoverje. Avgusta lanskega leta so imeli silno slabo žetvo. Stopili so

vaščani skupaj in pretresovali, kdo bi bil tega kriv. Prišli so do sklepa, da je kriv slabe žetve nek dveletni otrok, katerega so nekateri kmetje smatrali za — antikrista. Obsodili so ga na smrt, le mati otroka je bila roke in prosila milosti; oče otroka sam je glasoval za otrokovo smrt (to je mogel storiti samokak poživljen človek!). Umorili so nato otroka med strašnimi mukami. Sedaj je sodišče obsodilo vse prizadete kmete na več let ječe. Duhovniki seveda, ki poneumnajo ljudstvo s tem, da take vraže vzdržujejo, hodijo prosti okoli, zapirajo se samo njihove zapeljane žrtve.

Kmetijski tolmač.

Štrajk.

Dovolite, g. urednik, jedno vprašanje. Često čujem besedo štrajk, štrajkati itd. Znam tako v splošnem, kaj to pomeni, vendar mi stvar ni prav jasna.

Z veseljem Vam, dragi prijatelj, odgovorim na to vprašanje, seveda le kratko, kakor mi pač prostor pripušča. Štrajk, dragi moj, je angleška beseda, in Angleži jo pišejo „strike“, a izgovarja se štrajk. Štrajkati pomeni: ustaviti delo in štrajk: ustavljenje dela, zato pravimo Slovenci štrajku: stavka. A vsako ustavljenje dela še ni štrajk, ampak samo ono, s katerim hočejo delavci svoje gospodarje prisiliti, da jim izboljšajo njihov položaj bodisi z zvišanjem mezde bodisi skrajšanjem delavnega časa, ali pa, kar je seveda najboljše, z obojim.

Štrajkanje ali stavkanje je bilo pred sto, dvesto leti neznan. Upeljalo se je šele v zadnjih petdesetih letih, kar so socijalni demokratje delavstvo organizirali (združili). Štrajkov so mnogokrat krivi gospodarji sami. Saj znamo, da tisti bogati gospodje, ki dajejo največ delavcem dela bodisi v tovarnah, na poljih ali v trgovinah in ki se imenujejo kapitalisti (denarni močnejši), ne gledajo po večini na drugo, nego kako bi si napolnili svoje nikdar site žepce. Zato plačujejo delavcem čim manj, a hočejo, da bi jim delali dan in noč. A ubogi delavec zopet ima tudi svoj želodec, ki zahteva svoje pravice. A pravice zahteva tudi želodec delavčeve žene, delavčevega otroka itd. Ali se naj siromaku zameri, če s štrajkom opozori gospodarja na dolžnosti krščanskega usmiljenja? — Štrajk ni nikak zločin, nasprotno je celo dober, če si siromašni delavec pribori z njim zadostna sredstva za življenje.

Seveda je štrajk včasih tudi jako nevarna stvar. Zgodi se seveda mnogokrat, da se spusti mnogokrat, da se spusti gospodar takoj v pogajanja z delavci, če zagrozijo ali morda celo že začnejo s štrajkom. Morda zahtevam delavcev popolnoma ugodi, morda pa eden in drugi nekaj popusti in se doseže nekako sporazumljenje, ki je obema deloma na korist. A najdejo se tudi trdovratni kapitalisti, ki jim ni mar za par stotisočakov, in o kakih pogajanjih z delavci sploh nočejo slišati. Na tisoče in tisoče delavcev vržejo včasih v enem dnevu na cesto in če ne morejo dobiti drugih, pa rajši za nekaj časa zaprejo tovarne, samo da tem „capinom“, kakor imenujejo nekateri ošabneži delavstvo, ne bi nič dovolili. Namesto da bi kaj malega priboljška dovolili, kar bi zneslo na leto komaj par desetisoč kron, trpijo v svoji ošabnosti rajši stotisoč kron škode. Pri takih podjetnikih začeti štrajk je jako nevarno.

Zato treba delavstvu v vsakem slučaju dobro premisliti in se ne slepo udati kakemu vročekrvnemu voditelju:

kjer je upanje na uspeh, naj se štrajk v slučaju potrebe uprizoni, ne pahne se pa naj tisoče delavcev in članov njihovih rodbin v nesrečo, kjer se lahko že skoro vnaprej sigurno računa da to, da ne bo uspeha.

Zveza narodnih društev.

c Ponikva ob juž. žel. Veselica v prid družbe sv. Cirila in Metoda se je zadnje nedeljo razmeroma dobro obnesla. Posetili so jo razven domačinov gostje iz Šmarja, Dramelj in Šentjurja. Šentjurski Sokol je napravil ta dan pešizlet na Ponikvo. Šentjurski pevci in šmarski tamburaši so veliko pripomogli k lepi slavnosti. Družba C. in M. dobi 65 K. Da je veselica v gmotnem oziru tako lepo uspela, je v prvi vrsti zasluga gč. Anice Vrečko ter drugih požrtvovalnih Ponikovljank.

u Ciril in Metodova podružnica v Ljutomeru ima svoj občni zbor v nedeljo dne 20. junija 1909. takoj po večernicah točno ob 3. uri popoldan v prostorih gosp. A. Vaupotiča v Ljutomeru; po običajnem sporedu predava g. Prekoršek. — Vabi se vse prijatelje Ciril in Metodove družbe. — Občni zbor in predavanje se vrši ob vsakem vremenu.

Listnica uredništva.

Podsreda, J.: Prosim Vas, pustite malenkostne osebnosti v miru. Pišite stvarne, četudi ostre notice! Bičajte politične grehe, osebne dogodke pa le, če so v zvezi s politiko. Zadržite dopisno sprejel še le danes, torej danes nemo goče. Pride! Izdray. — Mnogo dopisov: iz Dramelj, Ponikve itd. smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti. Pride, kar uporabno! —

Pozor!

50.000 parov čevljev, 4 pari samo 7.50 K.
Ker je več velikih trdk prišlo v denarne težave, sem dobil nalog veliko postavko čevljev razprodati nizko pod proizvajalno ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para čevljev na jermenčke za gospode in 2 para čevljev za dame, usnje rjavo ali črno, galoširane, z žrebli v podplatih, najelegančajše in najnovije fazona. Velikost po številkah. Vsi štirje pari stanejo 7 K 50 v. Pošilja se po poštne povzetje. S. Urbach, Krakov števil. 126. Zamena dovoljena tudi denar nazaj!

5000 kron zaslužka

plačam vsakomur, ki mi dokaže, da moja čudežna zbirka

300 komadov za samo gl. 250

ni priložnosti kup in sicer: 1 pristna švicarska patent žepna ura, sistem Roskopf, natančno ičoča in točno regul. z pismeno 3 letno tovarnsko garancijo. 1 ameriška zlata-double verižica, 2 amer. zlata-double prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlač. garnitura manšetni, ovratniški in prsni gumbi), 1 amer. žepni nožič 5 delni. 1 eleg. svilnata kravata, barva po želji, najnovije fazona, 1 krasna kravatna igla z simli-brilantom, 1 divna damska broža, zadnja novost, 1 koristna potovalna toaletna garnitura, 1 eleg. pristni poitemone iz usnja, 1 par amer. boutonov z imit. dragulji, 1 pat. angl. vremenski barometer, 1 salonski album z 36 umetniškimi in najlepšimi razglednicami sveta, 1 krasni ovratni ali lasni kolir iz pristnih orientalskih biserov, 5 indijskih prerokovalnih hudičkov zabava vsako družbo in še 250 komadov raznih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in nenadomestni, so gratis. Vse skupaj z eleg. sist. roskopf-patent žepno uro, ki je sama vredna dvakrat toliko, stane sama gl. 250. — Dobi se proti povzetju ali proti vnaprejšnjemu plačilu (tudi v znakah) pri **S. Urbachu**, svetovna razpošiljalnica, Krakov 16.

NB. Pri naročilih 2 paketov se priloži gratis 1 prima angl. britva ali 6 finih lanenih robcev. Za neodgovarjajoče se vrne denar brez odloga, torej vsak riziko izključen.

Zahvala.

Za mnoge izraze iskrenega sočutja ob priliki nepozabne soproge, ozir. matere, hčere, sestre, gospe

Jos. Dobovišek vd. Brežnik

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo drage ranjke k večnemu počitku in prelepe vence se tem potom vsem najprisrčnejše zahvaljujemo. Št. Jur ob j. ž., 11. 6. 1909.

Žalujoči ostali.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnat barve

v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznana in strokovno preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve vrste.

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in
steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Najboljši

portland-cement

po zelo nizki ceni, kakor
tudi vse druge stavbinske
potrebščine priporoča - -

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Prva južnoštaj. vinarska zadruga

v Celju

ima v zalogi izvrstna
spodnještajerska vina
vseh vrst po zmernih
cenah. — Vzorci so na
razpolago.

Klet se nahaja
v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

Proda se

iz proste roke enonadstropna hiša,
pripravna za vsako obrt, posebno za
pekarijo, ker je bila že doslej. — Po-
nudbe na naslov: Ivan Vindrajs, Vransko,
na Glavnem trgu št. 31, pri cerkvi.

Razširjajte Narodni list!

Darujte za Narodni sklad!

Spreten in zanesljiv

akviziter

obenem potovalec za „Nar. Dnevnik“
in „Narodni List“ se proti primerni
proviziji takoj sprejme. — Ponudbe
je vposlati „Nar. založbi v Celju“.

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, Strašno maščevanje.
Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos.
Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,
po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi
„Petit manuel d' economie
pratique“, uredil dr. Vekoslav
Kukovec (160 strani). Cena
1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom,
zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi
zastonj proti povrnitvi poštne.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopolodne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodono nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Naiboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivega, pulje-
nega 2 K, boljsega
2 K 40 h; polbelega
2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K
10 h; 1 kg velefinega,
snežobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K;
7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh
12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm
dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim,
jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem
16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice
po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K,
3 K 50 h, 4 K. Razpošljanje po povzetju od
12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne
denar. — Cenovnik zastonj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Sumava, Češko.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše
blago samo pri tvrdki:

FRANTIŠEK MEJDR
Plataarna na stroj
Usti n. Or. Hruvald 10
(Češko)

Barhenti,
damasti, gradli, kanafasi, kretoni,
cefri itd., vse po najnižji ceni.
Lastna tovarna. Zahtevajte povsod
Novo platno
z narodnim kolekom
komad 23 m za 16 kron franko.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča
samo tistega, kateri naroči
sedaj belo platno v veletrg. hiši
R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	" " 40 "
Savinsko platno	" " 44 "
Vojaško platno	" " 46 "
Domestik-platno	" " 48 "
Gorsko platno	" " 60 "
Istrija-tkanina	" " 54 "
Holandska tkanina	" " 60 "

Vzorci zastonj in pošiljatve čez
20 kron franko.

Zahtevajte Nar. list v gostilnah in kavarneh

! Čevlji!

Priporočam svojo zalogo vsa-
kovrstnega obuvala za mo-
ške, ženske in otroke; tudi
turistovske čevlje po goiser-
skem načinu; domače in to-
varniško delo po vsakovrstni
ceni. Vse se dobi in kupi pri

IVAN BERNA,
Gosposka ulica št. 6 v Celju.

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

Pozor! Predno si kupite oro,
oglejte si moje veli-
kanske zalogo pravih švicarskih zla-
tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj
in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Narodna dolžnost vsake slovenske
gospodinje je, da zahteva v vsaki
trgovini le izborno

z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.